

ΤΟ ΜΗΛΟ

Εἰς τὸν κῆπο μίαν αὐγοῦλα
 Μὲ τὸ χέρι τὸ λευκό,
 Ἔνα μῆλο καθαρίζει
 Ἐάν αὐτὴ ζωγραφιστό.

Στέκω ἐμπρὸς τῆς τὴν κυττάζω
 Μὲ χτυπόκαρδο κρυφό·
 Κι' ἀπ' τὸ μῆλό τῆς μου δίνει,
 Μοῦ προσφέρει τὸ μισό.

Εἰς τὸ φίλημα τῆς Εὔας,
 Ποῦ ἔτῃν ἄσπρη του καρδιά
 Ἐκλείει θάνατο μιὰ ἡμέρα,
 Καὶ φαρμάκι κ' ἐξοριά,

Ἐγὼ ἐγεύθηκα, χορταίνω
 Νέαν, ἀθάνατη ζωή.
 Τὸν παράδεισο ἀγκαλιάζω,
 Ὅθεν εἶχα ἔξορισθῆ.

(Ἐν Ζακύνθῳ).

ΥΑΚΥΝΘΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
 ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΣΕΩΣ *

κ τῶν πολλῶν ζήτημάτων τῆς ἡμέρας οὐδὲν ἔχει διὰ τὴν κοινωνίαν σπουδαιότητα ὅσῃν τὸ τῆς πολιτικῆς τοῦ γυναικείου φύλου χειραφετήσεως.

Τὸ ζήτημα τοῦτο ἐνδιαφέρει ἐξ ἴσου τὸ τε ἀνδρικὸν καὶ τὸ γυναικεῖον φύλον· τοῦτο μὲν διότι ἐκ τῆς αἰσίας τῶν προσπαθειῶν του ἐκβάσεως ἀναμένει τὴν εἰς τὴν ποθουμένην θέσιν ἀνύψωσιν του, ἐκεῖνο δὲ διότι προβλέπει τὴν τῆς κοινωνίας ἀνατροπὴν ἐκ τῆς ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐτέρου.

* Μετ' ἰδιαζούσης χαρᾶς ἡ «Ποικίλη Στοά» κοσμεῖ τὸ πρῶτον τὰς σελίδας αὐτῆς διὰ τοῦ ἱκανῶς ἐνδιαφέροντος ἄρθρου τοῦ διακεκριμένου ὑφηγητοῦ τοῦ Γαλλικοῦ Δικαίου κ. Ὁθωνος Φωστηροπούλου. (Σημ. Ἐκδ.)

Ὡς συμβολὴν πρὸς τὸ προκείμενον ζήτημα ἐκρίναμεν πρόσφορον νὰ θέσωμεν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν τῆς «Ποικίλης Στοᾶς» ἀναγνωστῶν καὶ ἀναγνωστριῶν διαλογὸν λαβόντα χώραν μεταξύ γάλλου καὶ ἀμερικανίδος ἐν τῇ οἰκίᾳ γαλλικῆς τινος οικογενείας, παρ' ἧ εἶχομεν προσκληθῆκατὰ τὴν πέρυσιν εἰς Παρισίους μετάβασιν μας, ὃν διαλογὸν παρτίθεμεν ἐνταῦθα ὡς ἀντελήφθημεν αὐτόν, αἰτούμενοι συγγνώμην ἂν ἡ ἡ μνήμη δὲν μᾶς ἐδείχθη καθ' ὅλα πιστή.

Ἐξομολογηθῆναι ἐν λόγῳ διαλόγου ὑπῆρξεν ἡ παρὰ τοῦ γάλλου (ὃν προσονομάζομεν Ἐκεῖνος) γενομένη ἀφήγησις τῶν ἐν τῇ Παγκοσμίῳ Ἐκθέσει ἀξιοθαυμάστων, καθ' ἣν ἀπένεμε πρὸς τὸ ἀνδρικὸν φύλον πλείστους ὅσους ἐπαινούς, ὡς ἐπιτελέσαν ἔργα τὸν θαυμασμὸν ἀμφοτέρων τῶν ἡμισφαιρίων κινήσαντα. Ἐκείνη (οὕτω θέλομεν καλεῖται τὴν Ἀμερικανίδα) χωρὶς νὰ θελήσῃ νὰ μειώσῃ τὴν ἀξίαν τῶν ἐκτελεσθέντων καὶ ἐκτεθέντων ἔργων, παρατήρησεν ὅτι καὶ ἡ γυνὴ ἤθελεν εἶσθαι εἰς θέσιν νὰ ἔλθῃ εἰς ἀμίλλαν πρὸς τὸν ἄνδρα, ἂν τῇ ἐχορηγοῦντο τὰ αὐτὰ μέσα, ἂν τῇ παρείχοντο αἱ αὐταὶ εὐκολίαι, ἃς ἀφειδῶς ἔχει ὁ ἀνὴρ εἰς τὴν διάθεσιν του, προστιθεῖσα μάλιστα ὅτι μόνον διὰ τῆς πολιτικῆς χειραφετήσεώς της θέλει δυνηθῆ ἡ γυνὴ νὰ δώσῃ δείγματα τῆς εὐφυΐας καὶ ἰκανότητός της. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι λόγοι ἐπροκάλεσαν τὴν γέλωτα Ἐκεῖνου.

— Ἐκείνη. — Δὲν εἴσθε ὁ μόνος, τῷ παρατηρεῖ ἐκείνη, ὑπὸ γέλωτος καταλαμβανόμενος ὁσάκις λόγος γίγνεται περὶ τῶν τοῦ ἡμετέρου φύλου διεκδικήσεων, καίτοι οὐδὲν ἄλλο ζητοῦμεν εἰμὴ στάδιον ἀξίον τῆς διανοητικῆς ἀναπτύξεώς μας, στάδιον ἔλευ ἴερας σκέψεως καὶ ἐνεργείας. Οἱ ἄνδρες μειδιῶσιν ὅταν μᾶς ἀκούωσιν ἐκδηλοῦσας τοιαύτας ἀξιώσεις, διότι ἐξακολουθοῦσι νὰ μᾶς θεωρῶσι πάντοτε ἀξίας νὰ διατελῶμεν ὑπὸ διηγετικῆς κηδεμονίαν, ὡς ἐχούσας δῆθεν ἀνάγκην προστασίας ἕνεκα τῆς ἀποδοιμῆς ἡμῖν φυσικῆς ἀδυναμίας. Ἀλλὰ δὲν ἐκπλήττομαι, διότι ἐκ τῆς ἱστορίας ἐδιδάχθη ὅτι πᾶσα μεγαλόφρων, φιλόφρων καὶ δικαία ἰδέα ἐκρίθη κατὰ τὴν πρώτην κήρυξίν της ὡς γελοία.

— Ἐκεῖνος. — Γελῶ, ἐπειδὴ σὰς βλέπω συμμεριζομένην τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ φρονήματα ἀπονενομημένων γυναικῶν καὶ γεροντονεανίδων, αἵτινες ἀποδύονται εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς πολιτικῆς χειραφετήσεως τοῦ γυναικείου φύλου ἀγῶνα, ὅπως λάθωσιν ἐκδίκησιν διὰ τὴν ἀποτυχιαν ἐρωτικῶν σκοπῶν ἢ τῶν περὶ γάμου ὀνείρων των, οὕτω δὲ μεταλαμβάνουσι τοῦ γελοίου.

—'Εκείνη.— Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε· αἱ ἀναλαβοῦσαι τὸν ὑπὲρ τῆς πολιτικῆς μας χειραφετήσεως ἀγῶνα εὐγενεῖς κυρίαὶ δὲν εἶναι οὔτε ἀπονενοημέναι τινες, οὔτε γεροντονεάνιδες· ἄλλως τε τὸ δίκαιον καὶ ὀρθὸν τῶν ἀξιώσεων τοῦ γυναικείου φύλου ἀνεγνώρισαν καὶ ὑποστηρίζουσιν ἐξόχως διάσημοι καὶ σπουδαῖοι ἄνδρες, ὡς λ.χ. ὁ Κονδορσέ, ὁ Στουάρτ-Μίλλ, ὁ λόρδος Βήκονσφιλδ, ὁ Γλάδστων, ὁ Ἀλέξανδρος Δουμά καὶ πολλοὶ ἄλλοι σοφοὶ συγγραφεῖς. Ὅταν λοιπὸν ἔχωμεν τοιοῦτους ὑπερασπιστάς, ὑποστηρικτάς ἀσπαζομένους τὴν περὶ παραχωρήσεως τῷ γυναικίῳ φύλῳ ἴσων πολιτικῶν δικαιωμάτων ἡμετέραν ἰδέαν, μοὶ φαίνεται ὅτι μᾶς ἀδικεῖτε τὰ μέγιστα εἰρωνευόμενοι ἡμᾶς ὁσάκις σᾶς ὁμιλῶμεν περὶ τῶν ἀξιώσεων τοῦ ἡμετέρου φύλου, τοσοῦτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον δύναμαι ἀπὸ τοῦδε νὰ σᾶς διαβεβαιώσω ὅτι δὲν θὰ παρέλθῃ πολὺς χρόνος καὶ τὸ γυναικεῖον φύλον θέλει τύχει ἴσων πρὸς τὸ ἀνδρικὸν δικαιωμάτων.

—'Εκεῖνος.— Ἄν εὐρέθησαν ἄνδρες δελεασθέντες μᾶλλον ἐκ τῆς τερπούσης καλλονῆς τῶν γυναικῶν καὶ τῶν θελκτικῶν φυσικῶν καὶ ἠθικῶν ἀρετῶν αὐτῶν, ἢ ἐξετάζοντες τὸ ζήτημα ὑπὸ μόνῃ τὴν ἐποψίν τοῦ δικαίου, συμμετέχουσι τοῦ ἡμετέρου ἀγῶνος καὶ ὑποστηρίζουσι ἐκθύμως τὴν ἀναγνώρισιν πολιτικῶν δικαιωμάτων τῷ γυναικίῳ φύλῳ, ὅπως τοῦτο ἀνυψωθῆ εἰς τὴν ἀρμόζουσαν αὐτῷ θέσιν, δὲν βλέπω κατὰ τί προώδευσε τὸ ζήτημά σας διὰ τῆς ἀποκτήσεως τοιοῦτων πολυτίμων συμμαχῶν. Τὸ ἐν λόγῳ ζήτημα, οὐτινος πασίγνωστος ἢ σπουδαιότης, δὲν εἶναι προῖον τῆς σημερινῆς ἐποχῆς, καθόσον ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων ἤδη χρόνων τὸ γυναικεῖον φύλον ὄχι μόνον ἐξεδήλωσε τὴν ἐπιθυμίαν ν' ἀφορμειωθῆ ὀλοσχερῶς πρὸς τὸ ἀνδρικόν, ἀλλὰ καὶ δὲν ἀπέκρυψε τὴν πρόθεσιν τοῦ νὰ ὑποτάξῃ αὐτό. Πρὸ δύο καὶ ἐπέκεινα χιλιᾶδων ἐτῶν ὁ Ἀριστοφάνης συνέγραψε μίαν τῶν καλλιτέρων κωμῶν διῶν του σχετικῶς πρὸς τὸ προκείμενον ζήτημα. Ὡς γνωρίζετε ἕκτοτε ἢ τοιαύτη τῶν γυναικῶν ἀπόπειρα πολλάκις ἐπανελήφθη, ἀλλ' ἔμεινε πάντοτε ἄνευ τελεσφόρου ἀποτελέσματος.

—'Εκείνη.— Δὲν ἔχετε δίκαιον διατεινόμενος ὅτι αἱ τοιαῦται ἀπόπειραι ἀπέβησαν μάταιαι, διότι ἂν λάβητε τὸν κόπον νὰ συγκρίνητε τὴν ἐν τῇ ἀρχαιότητι κατάστασιν τῆς γυναικὸς πρὸς τὴν σημερινὴν αὐτῆς ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσιν, θέλετε πεισθῆ ὅτι κατὰ πολὺ καὶ ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις ἐβελτιώθη ἡ θέσις μας, ὅτι ἡ τοῦ πολιτισμοῦ πρόοδος μᾶς ἀπέσπασε τῆς ταπεινῆς καὶ ἀνδραποδώδους θέσεως, εἰς ἣν μᾶς

εἶχατε τὸ πάλαι τάξει, ἀπομακρύνοντες ἡμᾶς ἀπὸ πάσης σπουδαίας ἐνασχολήσεως καὶ δὴ καὶ ἐξομοιοῦντες ἡμᾶς πρὸς πράγματα !

— Ἐκεῖνος. — Ὁμολογεῖτε λοιπὸν καὶ ἀναγνωρίζετε ὅτι ἐπῆλθεν ἐπαισθητὴ ἐν τῇ κοινωνικῇ θέσει τῆς γυναικὸς βελτίωσις· ἀλλὰ τίς ὁ αἴτιος ταύτης εἰμὴ οἱ ἄνδρες, ἐκ τῆς πρωτοβουλίας τῶν ὁποίων ἐβελτιώθη ἡ κατάστασις τῆς ; Τῷ ὄντι ἡ γυνὴ ἀπολαμβάνει τό γε νῦν τῆς αὐτῆς μὲ τὸν ἄνδρα, ἵνα μὴ εἶπω μείζονος, ἐλευθερίας. Ἄμα συμπληρώσῃ αὕτη τὸ εἰκοστὸν πρῶτον ἔτος τῆς ἡλικίας τῆς δύναται ἐλευθέρως νὰ μεταβῇ ὅπουδῆποτε θέλει, κόρη δὲ ἢ χήρα ἔχει ἰδιοκτησίαν, ἣν ἐλευθέρως διαχειρίζεται, ὡς καὶ ἔγγαμος, ἐὰν δὲν ᾖ προικῶσα . . .

— Ἐκείνη. — Ἄλλὰ ταῦτα εἰσὶν ἀστυκὰ καὶ οὐχὶ πολιτικὰ δικαιώματα, καὶ ἀποβλέπουσι τὰς ἀγάμους γυναῖκας καὶ τὰς χήρας· ὁ δὲ ἀριθμὸς τούτων εἶναι μικρότερος τοῦ τῶν ἐγγάμων γυναικῶν, ὥστε ἡ μὲ τὸν ἄνδρα ἀφομοίωσις μας, ἣν ὑπαινίττεσθε, καὶ ὡς πρὸς αὐτὰ ἀκόμη τὰ ἀστυκὰ δικαιώματα, εἶναι μᾶλλον ἰδανικῆ.

— Ἐκεῖνος. — Καὶ τίς ἄρα γε ὑποχρεῶν τὴν γυναῖκα νὰ ὑπανδρεύηται; Ἐν οὐδενὶ νόμῳ τοιαύτη ἀναγράφεται ὑποχρέωσις. Καὶ ὅμως ὁ γάμος ἀποτελεῖ ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων τὸ τερψίθυμον ὄνειρον τῆς γυναικὸς, εἶναι ὁ ἄξων περὶ ὃν αὕτη πάντοτε στρέφεται, ἐντεῦθεν δὲ γαλλίς συγγραφεὺς ἐξήνεγκε τὴν ῥῆσιν ὅτι «ὁ ἔρωσ εἶναι ἡ ἱστορία τοῦ βίου τῆν γυναικὸς», — ἀλλ' ἀφοῦ αἱ γυναῖκες ὑπανδρεύονται, παραιτούμεναι οὕτω μέρους τῆς ὑπὸ τῶν κειμένων νόμων χορηγουμένης αὐταῖς ἐλευθερίας, πρέπει νὰ συμπεράνωμεν ὅτι εὐρίσκουν αὐταὶ ἐν τῷ γάμῳ ἄλλα ἀνταλλάγματα καὶ πλεονεκτήματα, ἀντισταθμίζοντα ἐκεῖνα, ὧν οἰκειοθελῶς παρητήθησαν. Δὲν ἔχετε λοιπὸν ἄδικον νὰ καταφέρησθε ἐναντίον τῶν ἀνδρῶν, ἀφοῦ οἰκειοθελῶς εἰς γάμον συνέρχησθε, προτιμῶσαι νὰ ὑποταχθῆτε εἰς τὴν τοῦ ἀνδρὸς ἐξουσίαν, ἣτις δὲν εἶναι, πρέπει νὰ ὁμολογήσητε, οὔτε τόσον βάνουσος οὔτε τόσον ἀπότομος ὡς ἐνασμενίζεσθε νὰ τὴν παριστάνητε ;

— Ἐκείνη. — Ἀπατάσθε σφόδρα, ἂν νομίζητε ὅτι τῇ οἰκείᾳ αὐτῶς βουλήσει αἱ γυναῖκες ὑποβάλλονται εἰς τὸν συζυγικὸν βίον. Ὁ νόμος βεβαίως δὲν μᾶς ὑποχρεῶν ἀναφικνῶν εἰς τοῦτο, ἀλλὰ ταῦτό γίνεται διὰ πλαγίων μέσων. Τὸ ἀνδρικὸν φύλον διωργάνωσε τὰ τῆς κοινωνίας οὕτως ὥστε ἀπὸ παιδικῆς τῶν ἡλικίας νὰ συνοικεῖωνται τὰ κοράσια μὲ τὴν ἰδέαν τοῦ γάμου, νὰ παίζωσιν οὕτως εἰπεῖν μὲ τὸν γάμον. Τίς ἐξ ἡμῶν δὲν ἔτυχε νὰ ἰδῇ κοράσια ὑπανδρεύοντα τὰς κούκλας των; πρὸς τούτοις τὰ κοράσια ἀναπτύσσονται, μεγαλώνουν, μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι

ἡ γυνὴ εἶναι πλάσμα ἀσθενές, ὅτι συνεπῶς δεῖται προστάτου καὶ ὅτι ὁ φυσικὸς προστάτης αὐτῆς εἶναι ὁ ἀνὴρ· ὅτι ἡ γυνὴ δὲν ἔχει σημασίαν ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἂν δὲν διατελῇ ὑπὸ γάμον. Δὲν ἔχουν ἄρα γε πρόχειρον καὶ διηνεκές παράδειγμα τὴν μητέρα των, ἣν βλέπουν ὡς μηδὲν ἐν τῇ τῆς οἰκίας διοικήσει λογιζομένην, τὸν δὲ πατέρα ὄντα τὸ πᾶν, ἀπόλυτον κύριον καὶ δεσπότην; Εἰς ταῦτα δὲν διαβλέπετε ἠθικὸν οὕτως εἰπεῖν καταναγκασμὸν τῆς γυναικὸς πρὸς τὸν γάμον; Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐπειδὴ ὀλίγαι γυναῖκες εἶνε πλούσιαι, αἱ δὲ πολλαὶ στεροῦνται τῶν πρὸς συντήρησίν των ἢ ἀδυνατοῦσι μόναι νὰ πορισθῶσι τὰ πρὸς τὸ ζῆν, διότι σεῖς οἱ ἄνδρες ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα τὰ κατεστήσατε μονοπώλια τοῦ ἀνδρικοῦ φύλου, δι' ἡμᾶς δὲ ἀφήσατε ψυχία τινα, καὶ τοῦτο βεβαίως ἐπράξατε, ἵνα ὑποχρεώσητε τὴν γυναῖκα νὰ ὑπανδρεύηται καὶ ὑποτάσσηται οὕτως εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀνδρός.

— Ἐκεῖνος. — Δὲν βλέπω κατὰ τί πταίομεν ἡμεῖς οἱ ἄνδρες εἰς τοῦτο καὶ καταφέρεσθε τόσον δριμύως ἐναντίον μας, ἂν ἐκ δύο κακῶν προκειμένων προτιμᾶτε τὸ μὴ χεῖρον; Πταίομεν ἡμεῖς ἂν τινες τῶν γυναικῶν δὲν δύνανται νὰ πορίζωνται ἀφθῶνως τὰ πρὸς τὸ ζῆν, ἂν δὲν ὑπάρχη ἀφθονία βιοποριστικῶν ἐπαγγελμάτων; Γνωρίζετε κάλλιστα ὅτι ταῦτα μόλις δι' ἡμᾶς ἀρκοῦσι. Καὶ ἐν τούτοις σὰς ἐπετρέψαμεν τὴν ἐξάσκησιν πολλῶν ἐξ αὐτῶν καὶ ὁσημέραι εὐρύνομεν τὸν κύκλον τοῦτον. Φαίνεται ὅτι τὸ γυναικεῖον φύλον ἀξιοῖ νὰ καταδικάσωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς εἰς τὸν δι' αἰτίας θάνατον, ἢ νὰ ὑποταχθῶμεν εἰς τὴν ἐξουσίαν σας καὶ παραδίδοντες ἡμῖν τὰ πάντα νὰ περιορίσωμεν τὸν κύκλον τῆς ἐνεργείας μας εἰς τὰ τοῦ οἴκου, νὰ καταναλισκώμεθα εἰς αὐτά, νὰ καθαρίζωμεν τὰς οἰκίας, νὰ μαγειρεύωμεν, νὰ περιποιώμεθα τὰ τέκνα! Διὰ τῶν ἀλλοκότων ἀξιώσεών σας τούτων, δὲν ἐπιδιώκετε εἰμὴ τὴν ἀνατροπὴν τῶν νόμων τῆς φύσεως καὶ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐκ τῶν δημοσίων ἀξιώματων καὶ ὄλων τῶν ἐπαγγελμάτων ἐξώσεός μας, τὴν πλήρη ἀντικατάστασιν τοῦ ἀνδρικοῦ φύλου διὰ τοῦ γυναικείου. Μὰ τὴν ἀλήθειαν, εὐρίσκω ὅτι δὲν ἀμυνόμεθα ἀρκούντως ἢ μάλλον εἰπεῖν ὅτι μένομεν ἀτάραχοι καὶ ἀμέριμνοι πρὸ τῆς ἀπειλούσης ἡμᾶς ἐπιδρομῆς τοῦ γυναικείου φύλου, οὐ μόνον θεωροῦντες ταύτην ἀναξίαν λόγου, ἀλλὰ καὶ διευκολύνοντες αὐτὴν διὰ τῆς ὁσημέραι ἀνοχηῖ ἡμῶν ἐπεκτάσεως τοῦ κύκλου τῆς γυναικειᾶς ἐνεργείας, ἐνῶ ἔδει σπουδαίως νὰ ἐργασθῶμεν πρὸς ἀποσόβησιν τοῦ ἐπικειμένου κινδύνου. Ὡς ἄλλοτε ἡ Εὐα ἐπέφερε τὴν ἐκ τῆς Ἐδὲμ ἀποπομπὴν τοῦ ἀνδρός της, οὕτω βεβαίως θέλουσι

νῦν αἱ θυγατέρες τῆς μᾶς ἀποβάλλει τῆς ἀρχῆς ἂν δὲν προλάβωμεν διὰ τῶν καταλληλοτέρων μέτρων ν' ἀμυνθῶμεν.

— Ἐκείνη. — Δὲν ἀνακηρύττεις τὴν ὑπεροχὴν τῆς γυναικὸς ἰσχυρίζομενος ὅτι εἰς αὐτὴν ὀφείλεται ἢ ἐκ τοῦ Παραδείσου ἕξωσις τοῦ Ἀδάμ; Ὁ φόβος λοιπὸν τοῦ νὰ μὴ ἀπωλέσητε τὴν ἐξουσίαν σᾶς ὑπαγορεύει τὴν πρὸς ἡμᾶς συμπεριφορὰν σας, ἀδιαφοροῦντες ἂν ἔχωμεν τὸ δίκαιον ὑπὲρ ἡμῶν. Ἄλλως πολὺ μᾶς ἀδικεῖς παρερμηνεύων τὰς προθέσεις μας, παραμορφῶνων τὸν τοῦ ἡμετέρου ἀγῶνος σκοπὸν. Ἡμεῖς οὐδὲν ζητοῦμεν, εἰμὴ νὰ ἀποδείξωμεν ὅτι τὸ γυναικεῖον φύλον δὲν εἶνε, ὡς διακηρύττετε ἀπὸ μακρᾶς σειρᾶς αἰῶνων, ὑποδεέστερον τοῦ ἀνδρικοῦ, ὅτι ἀπεναντίας εἶναι ἰκανὸν νὰ ἐκτελέσῃ ὅσα καὶ τὸ ἀνδρικόν, ὅτι εἶνε ὅλως ἄδικον νὰ μᾶς θεωρῆτε ὡς δούλας. Εἶναι ἔναυλοι ἔτι εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν αἱ κατηγορίαι καὶ μομφαὶ τοῦ ἀνδρικοῦ φύλου ἐναντίον τῆς γυναικὸς· δὲν περιορίσθητε νὰ παραστήσητε τὴν γυναικᾶ ὡς «ὀλέτηραν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους», ὡς «πύλην τοῦ δαίμονος», ὡς «παιδίσκην ἢ δούλην τοῦ ἀνδρός», ἀλλὰ καὶ προέβητε περαιτέρω, διεφιλονεικῆσατε ἡμῖν καὶ τὴν ἀνθρωπίνην ἀξίαν. Ἐννοεῖτε λοιπὸν ὅτι ἔχομεν μέγα συμφέρον νὰ ἐξαλειφθῶσιν ἐκ τῆς τῶν ἀνθρώπων μνήμης αἱ τοιαῦται περὶ τοῦ γυναικεῖου φύλου ἐκτιμήσεις. Ἄλλως τε δὲν εἶναι ἄδικον νὰ ἐξακολουθῆτε ἔχοντες καὶ νῦν ἀκόμη τὴν ἀξίωσιν νὰ διατελῶμεν ὑπὸ τὴν ἀπόλυτον διάκρισίν σας, ἐν ᾧ χρόνῳ διὰ τῶν πραγμάτων δίδομεν δείγματα τῆς ἰκανότητός μας; Σήμερον ἡ γυνὴ δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὰ τοῦ οἴκου, δὲν ἀφοσιούται μόνον εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων τῆς, ἀλλ' ἀποπειρᾶται νὰ ἀνέλθῃ καὶ εἰς ἀνωτέρας σφαίρας, νὰ μετέλθῃ ὅσα ἐπαγγέλματα εἶχεν ἐπιφυλάξει δι' ἐαυτὸν ὁ ἀνὴρ. Ἐπὶ τῆς θεατρικῆς σκηνῆς ἡ γυνὴ δεσπόζει καὶ κινεῖ εἰς τοιοῦτον βαθμὸν τὰ εὐγενῆ πάθη, ὥστε ἀναγκάζει ἡγεμόνας νὰ παραιτηθῶσι τοῦ θρόνου ὅπως συζευχθῶσιν αὐτὴν· ἐν ταῖς ἐπιστήμασι ἔδειξεν ὅτι ἂν δὲν ἦναι ὑπερτέρα, εἶναι τοῦλάχιστον ἴση πρὸς τὸν ἄνδρα. Καθημερινῶς αἱ ἐφημερίδες εὐφρόμως ἀναγράφουσι λαμπρὰς ἐπιτυχίας γυναικῶν εἰς τὰς διαφόρους ἐπιστήμας. Ταῦτα πάντα δὲν εἶναι τρανὰ δείγματα τῆς ἰκανότητός μας; δὲν παρέχουσι τὰ τεκμήρια ὅτι καὶ ἐν τῇ πολιτικῇ θέλομεν ὡσαύτως εὐδοκιμήσει;

— Ἐκεῖνος. — Δὲν ἔχω δυσκολίαν νὰ παραδεχθῶ ὅτι ἡ γυνὴ δὲν εἶναι βεβαίως, ὡς τὸ πάλαι ἐθεωρεῖτο, ὄν κατώτερον καὶ ἀτελέστερον τοῦ ἀνδρός, καὶ ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι ὁ χρόνος σᾶς ἐξεδίκησεν ἐξαφανίσας τὰς περὶ ἀτελείας τῆς γυναικὸς ἀριστοτελικὰς δοξασίας.

δὲν παραδέχομαι ὁμως ὅτι ἐστὶν ὑπερτέρα αὐτοῦ, ἢ ὅτι δύναται ἐπαρκῶς νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ, διότι δὲν ἀγνοεῖς ὅτι παρὰ τῶ ἀνδρὶ ἢ τῶν μυνῶν ἰσχύς συνυπάρχει μετὰ τῆς ἰσχύος τῆς διανοίας. Ἄν ἀπαντῶνται ἐνίοτε γυναῖκες εὐδοκίμησασαι ἐν ταῖς ἐπιστήμασι, ἄν τινες τούτων διέπρεψαν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἢ ἐν τῇ καλλιτεχνίᾳ, τῇ μυθιστοριογραφίᾳ κλπ.—τοῦτο ἀποτελεῖ ἐξαιρέσιν, ἐν ᾧ κατὰ γενικὸν κανόνα τὰ πάντα ὀφείλονται τῶ ἀνδρικῷ φύλῳ. Δύνασαι νὰ ἀναφέρῃς ἐφεύρεσιν ὀφειλομένην εἰς γυναῖκα; Οὐδέποτε ἡ γυνὴ ὠφέλησε τὴν ἀνθρωπότητα διὰ τινος νέας ιδέας, διὰ τινος νέας ἀληθείας, διὰ τινος νέας ἀνακαλύψεως. Ἐν ᾧ οἱ ἄνδρες τὰ πάντα ἐφεύρον καὶ καθημερινῶς ἐφευρίσκουν τὰ χρήσιμα εἰς αὐτὴν ἢ μήπως νομίζεις ὅτι τὸ πᾶν ἐρρέθη καὶ οὐ δὲν ὑπολείπεται πλέον; Δὲν πιστεύω ὅτι ἔχετε τὴν ἀξίωσιν σεῖς, αἱ ἀποτελοῦσαι μικρὰν καὶ περιωρισμένην ἐξαιρέσιν, νὰ παραβληθῆτε πρὸς ἄνδρας διαπρέψαντας εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν καὶ ὧν τὰ ἔργα κινουσι τὸν θαυμασμὸν τοῦ κόσμου.

—Ἐκείνη.— Ἰσα ἴσα αὐτὴ ἢ μικρὰ καὶ περιωρισμένη, ὡς τὴν ἀποκαλεῖς, ἐξαιρέσις, μεγάλην περιποιεῖ εἰς τὸ γυναικεῖον φύλον τιμὴν καὶ δόξαν, ὅταν ἀναλογισθῇ τις ὅποσα προσκόμματα ἔχομεν νὰ ὑπερνικήσωμεν, ὅπως σπουδάσωμεν. Σεῖς τὰ πάντα μᾶς ἀρνεῖσθε· μᾶς ἐκλείσατε τὰ Πανεπιστήμια καὶ τὰς διαφόρους σχολὰς καὶ ὅταν τινες ἐξ ἡμῶν κατώρθωσαν αὐτοδίδακτοι νὰ λάθωσι δίπλωμα νομικοῦ, ἱατροῦ κλπ. — ἢ διεμαρτυρήθητε κατὰ τοῦ ληφθέντος ἐνιαχοῦ μέτρου τοῦ νὰ γίνωνται δεκταὶ γυναῖκες ὡς μαθήτριαι ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις καὶ ταῖς διαφόροις Σχολαῖς, ἢ ταῖς ἡρνήθητε τὴν ἀπαιτουμένην ἄδειαν ὅπως ἐξασκήσωσι τὸ ἐπάγγελμά των, θεωροῦντες ἀναμφιβόλως ὅτι ἡ ἰσχύς σας εἶναι ἀνωτέρα τοῦ νοῦς! Ἐπεταὶ ἐντεῦθεν ὅτι ἂν τό γε νῦν ἔχον ἀποτελῶμεν ἐξαιρέσιν, τούτου εἶσθε σεῖς αἴτιοι. Ἄνοιξατε ἡμῖν τὰς πύλας τῶν Πανεπιστημίων, τῶν σχολῶν, ἐπιτρέψατε ἡμῖν νὰ ἐξασκῶμεν ἐλευθέρως τὰ ἐπάγγελάματά μας, καὶ θέλετε τότε κρίνει ἂν ὁ ἐγκέφαλός μας ἦναι ἰκανὸς νὰ ἐννοῇ πάντα τὰ ζητήματα τὰ γενικῶς θεωρούμενα ὡς τῆς ἀρμοδιότητος τῆς μεγαλοφυΐας τοῦ ἀνδρικοῦ φύλου.

—Ἐκεῖνος.— Γνωρίζεις ἤδη τὴν γνώμην μου· τὸ κατ' ἐμὲ φρονῶ ὅτι οὐχὶ ἀρκετὰ σὰς φέρομεν προσκόμματα, διότι δὲν πρόκειται μόνον περὶ τῆς ἰδίας ἡμῶν σωτηρίας καὶ τοῦ συμφέροντος τῆς πολιτείας, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς τοῦ γυναικεῖου φύλου ἀξιοπρεπείας. Καὶ πρῶτον δύνασαι ποτε νὰ ἐλπίσῃς ὅτι θέλομεν σὰς δῶσει ὅπλα ὅπως μᾶς πολεμήσῃς; Πιστεύεις ὅτι θέλομεν ποτε σὰς ἐπιτρέψει νὰ ἐξασκήτῃ τὰ

ἐπαγγέλματα, ἅτινα ἐπεφυλαξάμεθα ἡμῖν, ἀφοῦ ὁ πόθος σας εἶναι, ὡς ἑνασμενίζεσθε νὰ τὸ διακηρύττητε *urbi et orbi*, ἡ βαθμιαία τῶν ἀνδρῶν ἀντικατάστασις ὑπὸ τῶν γυναικῶν εἰς τὰ διάφορα ἀξιώματα; Εὐρίσκεις ὅτι ὑπάρχει τόσον ἐπαισθητὴ ἔλλειψις ἰατρῶν, δικηγόρων . . ὅτι ὀλίγοι τοιοῦτοι ἐξέρχονται τῶν Πανέπιστημιῶν, ὥστε νὰ ἴηται ἀνάγκη νὰ ἐξέρχωνται καὶ ἄλλοι τόσοι τοῦ γυναικείου φύλου; Τότε τί θέλουν γίνεαι τὰ σμῆνη ταῦτα; Ἄλλ' εἰπέ μοι σπουδαίως: ὁ προορισμὸς τῆς γυναικὸς εἶναι νὰ διέρχεται τὸν βίον ἐκτὸς τοῦ οἴκου της ὅπως ἀσχολῆται εἰς τὴν εὐρεσιν πελατείας, ὅπως θεσιθηρῆ, ὅπως ἀναζητῆ δι' ὀμματος ἀδδθηφάγου ἐργασίαν ἔστω καὶ ἐπὶ γλισχροτάτῃ ἀμοιβῇ, ἀφ' οὗ οἱ ἐπαγγεληματίαι, οἱ δικηγόροι, οἱ ἰατροί, οἱ ὑπάλληλοι . . . θέλουσιν ὑπερπλεονάσει; Δὲν θὰ παρίσταται τις τοῦ λοιποῦ πρὸ τοῦ ἀτόπου καὶ λυπηροῦ θεάματος γυναικῶν, αἵτινες παρεκκλίνουσαι τοῦ προορισμοῦ των, ἀποβάλλουσι τὸ διακρίνον τὸ γυναικεῖον φύλον γόητρον καὶ θέλουσιν ἀναλαμβάνει ἀφορήτους ἐργασίας, ὅπως πορίζωνται οὕτω βχναύσως τὸν ἐπιούσιον ἄρτον;

— Ἐκείνη. — Δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω κατὰ τί θέλομεν ἐκπέσει τῆς ἀξιοπρεπείας μας, ἂν μετερχώμεθα τὸν δικηγόρον λόγου χάριν, τὸν ἰατρόν; Δὲν ὑπάρχουν ἄρα γε περιστάσεις καθ' ἃς ἡ γυνὴ δὲν δύναται νὰ ἐξηγηθῆ εἰς τὸν δικηγόρον της μετὰ τῆς αὐτῆς εἰλικρινείας καὶ ἐλευθερίας μεθ' ὧν ἤθελεν ἐξηγηθῆ εἰς γυναῖκα δικηγόρον; Δὲν βλέπω ἐπίσης κατὰ τί θέλομεν ἐκπέσει τῆς ἀξιοπρεπείας μας, θέλομεν ἀποβάλλει τὸ γόητρον μας ἂν μετερχώμεθα τὸν ἰατρόν· μήπως αἱ γυναῖκες, τὰ κοράσια δὲν θὰ προτιμῶσι νὰ ἔχωσι γυναῖκα ἰατρόν, μεθ' ἧς θὰ δύνωνται ἐν πάσῃ ἐλευθερίᾳ νὰ συνεννοῶνται, νὰ ἐξηγῶνται; Θὰ δημολογήσῃ μετ' ἐμοῦ ὅτι ὁ ἀνὴρ, οὐτινος ἡ γυνή, ἢ ὁ πατήρ, οὐτινος ἡ κόρη, μετέρχονται τὸν ἰατρόν, τὸν δικηγόρον ἢ ἐξασκοῦσιν ἄλλο τι βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα (συνεισφέρουσαι οὕτω καὶ εἰς τὰ τῆς οἰκίας βάρη) θέλουσιν εὐρεῖ οὗτοι μεγάλην ἐκ τούτου ἀνακούφισιν, ἐν ἧ περιπτώσει μάλιστα δὲν θὰ ἐπαρκῶσι μόνον ὁποῖα συνάμα χαρὰ καὶ ὁποῖα πολύτιμος ἀρωγὴ παρέχεται εἰς τὸν πατέρα, εἰς τὸν σύζυγον, ὅταν ἡ θυγάτηρ, ὅταν ἡ γυνὴ ἔχωσι κοινὸν τὸ ἐπάγγελμα καὶ ἀλληλοβοηθοῦνται; Δὲν βλέπω τέλος κατὰ τί θέλομεν ἐκπέσει τῆς ἀξιοπρεπείας μας ἂν ὁ δικαστικὸς κλάδος καταστῆ ἡμῖν προσιτὸς καὶ δῆ ἂν μᾶς ἐπιτραπῆ νὰ λαμβάνωμεν μέρος εἰς τὰ ὀρκωτὰ δικαστήρια; Ἀρνεῖσαι ὅτι καὶ γυναῖκες παρκαπέμπονται ἐνώπιον τῶν κακουργιοδικείων καὶ ὅτι δύναται νὰ παρουσισθῆ περίπτωσις καθ' ἣν μόνη ἡ γυνὴ νὰ ἴηται εἰς

θέσιν νὰ κρίνη ἀσφαλῶς περὶ τῶν αἰτίων, ἅτινα ὄθησαν τὴν κατηγορουμένην εἰς τὴν πράξιν δι' ἣν κατηγορεῖται αὕτη; Δύνασαι νὰ παραδεχθῆς ὅτι οἱ ἄνδρες εἶναι εἰς θέσιν νὰ σταθμίσωσι τὰ ἐλαττήρια τὰ ὀδηγοῦντα ἢ ἐξαναγκάζοντα τὰς γυναῖκας εἰς παράνομόν τινα πράξιν καὶ δὲν εἶναι ἄδικον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ γινώμεθα θύματα τῆς ἀπειρίας σας; Καὶ διατὶ ἄθῶαι γυναῖκες νὰ καταδικάζωνται καὶ ἔνοχοι νὰ ἀθῶωνται, διότι αἱ μὲν εἶχον τὴν ἐπιτηδειότητα νὰ κινήσωσι τὴν τοῦ δικαστοῦ συμπάθειαν, αἱ δὲ δὲν κατώρθωσαν νὰ τοὺς συγκινήσωσιν;

— Ἐκεῖνος. — Τὰ ἐπιχειρήματά σας, ὅσην καὶ ἂν ἔχουν βαρύτητα, οὐδόλως δύνανται νὰ διασειώσωσι τὰς πεποιθήσεις μας, καθόσον πολλοὶ εἰσὶν οἱ λόγοι ἕνεκα τῶν ὁποίων τὰ περὶ ὧν πρόκειται ἐπαγγέλματα δὲν πρέπει νὰ σᾶς ἦναι ἐπιτετραμμένα. Καὶ καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὸ τοῦ δικηγόρου ἐπάγγελμα, ἢ τε εἰς τὸ γυναικεῖον φύλον ἐπιβαλλομένη ἀξιοπρέπεια καὶ τὸ τῆς δικαιοσύνης γόητρον ἀνθίστανται εἰς τὸ νὰ ἐξασκήτε αὐτό. Ὅταν ἡ δικηγόρος ἔχει νὰ συζητήσῃ ὑπόθεσιν ἐξ ἐκείνων, αἵτινες κεκλεισμένων τῶν θυρῶν διεξάγονται, ὅποια θέλει εἶσθαι ἡ θέσις αὐτῆς ἐνώπιον τῶν δικαστῶν καὶ τῶν παρισταμένων δικηγόρων καὶ ἄλλων; Ὡς σοὶ εἶπον ἤδη ὁ προορισμὸς τῆς γυναικὸς εἶναι νὰ τεκνοποιῇ. Φανταζεταὶ ἕκαστος πόσῃν ἰλαρότητα θέλει κινήσῃ γυνὴ δικηγόρος, ἣτις ἐμφανίζεται ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν πελατῶν τῆς ἢ συζήτησιν τῶν ὑποθέσεων τῆς, οὓσα ἐν καταστάσει ἐγγυμοσύνης προκεχωρημένης ἢ συμβῆ νὰ ἦναι λεχώ, καθ' ἣν ἡμέραν πρόκειται νὰ ὑπερασπίσῃ ἢ συζητήσῃ σπουδαίαν ὑπόθεσιν! Τοῦτο μόνον δὲν εἶναι ἀρκοῦσα ἀπόδειξις ὅτι ἀδύνατον νὰ συμβιβασθῇ ἡ ἐξάσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος τούτου μὲ τὸν φυσικὸν τῆς γυναικὸς προορισμὸν; Ἄλλὰ δὲν εἶναι τὸ μόνον ἄτοπον εἶπον προσέτι ὅτι τὸ γόητρον τῆς δικαιοσύνης δὲν θέλει μείνει ἀμείωτον καὶ ἐξηγοῦμαι. Οἱ δικασταὶ εἰσὶν ἄνθρωποι πρῶτιστοι πάντων, εὐαίσθητοι καὶ αὐτοὶ ὡς οἱ λοιποὶ θνητοὶ τούτου ἕνεκα φοβοῦμαι μήπως ἡ ἐπαγωγός, ἡ θελκτικὴ τοῦ θηλυκοῦ δικηγόρου καλλονὴ σπουδαίως ἐπιδράσῃ ἐπὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς δίκης, οἱ δὲ δικασταὶ ἐκδίδωσιν ἀποφάσεις ἀδίκους παρασυρόμενοι ὑπὸ τῶν αἰσθημάτων, τὸ δὲ πάντως χειριστον δι' ἡμᾶς, μὴ ἕνεκα τοῦ λόγου τούτου ἢ πελατεία τῆς δικηγόρου γυναικὸς αὐξάνῃ ἀναλόγως τῆς καλλονῆς τῆς, τῶν θελγῆτρων τῆς καὶ τῶν αἰσθημάτων, ἅτινα κατώρθωσε νὰ διεγείρῃ ἐν ταῖς καρδίαις τῶν δικαστῶν. Τότε τί θὰ γίνωσιν οἱ ἄνδρες δικηγόροι; Ὡς πρὸς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἱατροῦ ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι τὰς γυναῖκας

προτιμότερον εἶναι νὰ ἐπισκέπτονται γυναῖκες ἰατροί· μοί φαίνεται ὅμως πολὺ δύσκολον νὰ περιορισθῇ ἡ πελατεία τούτων εἰς μόνον τὰς γυναῖκας, θὰ κληθῶσιν ἐνίοτε νὰ παράσχωσιν ἐκοῦσαι ἀκουσαι τὴν συνδρομὴν των καὶ εἰς ἀνδρας, τοῦθ' ὅπερ εὐρίσκω λίαν ἄτοπον καθόσον ἡ γυναικεία αἰδῶς ἀπαγορεύει τὴν πρὸς τοὺς ἀνδρας ἐξάσκησιν τῆς τοῦ Ἱπποκράτους τέχνης. Πρόσθεσις δὲ εἰς τοῦτο ὅτι ἡ γυνὴ ἰατρός θὰ ὑποχρεοῦται, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν καθηκόντων της, νὰ ἦναι νυχθημερόν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν πελατῶν της, νὰ προσκληθῇ εἰς πᾶσαν ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς στιγμήν, ὅπως παράσχη τὴν ἰατρικὴν της συνδρομὴν, σ' ἐρωτῶ λοιπὸν: τί οἰκογένεια, εἶναι ἐκεῖνη ἧς ἡ μήτηρ παραμελεῖ τὰ τέκνα της, τὰ τῆς οἰκοκυρείας καὶ εὐρίσκεται ὄλην τὴν ἡμέραν εἰς τοὺς δρόμους; Καὶ ἐνταῦθα παρατηρῶ ὅτι ἕνεκα τῶν φυσικῶν προσκομμάτων δὲν δύναται ἡ γυνὴ νὰ μετέλθῃ ὡς πρέπει τὴν ἰατρὸν· τί δὲ θέλει γίνεαι ἡ πελατεία καθ' ὃν χρόνον θὰ κωλύηται ἡ γυνὴ νὰ ἐξέλθῃ τῆς οἰκίας πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἀσθενῶν της; Δύνανται οὗτοι νὰ ἀναμείνωσι τὴν ἀνάρρωσιν τῆς ἰατροῦ; Καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι εἰς χωρίον τι μία καὶ μόνη ὑπάρχει ἰατρός, δέον νὰ εἴπωμεν οὐαὶ εἰς τοὺς πελάτας της, ἂν συμπέσῃ ν' ἀσθενήσωσι καθ' ἣν ἡμέραν, καθ' ἣν στιγμήν θὰ τίκτη αὕτη ἢ θὰ ἦναι λεχῶ! "Ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρόσληψιν γυναικῶν εἰς τὸ ὄρκωτόν δικαστήριον, προκειμένου περὶ γυναικὸς κατηγορουμένης, εὐχῆς ἔργον ἤθελεν εἶσθαι ἂν εὐρίσκετο τρόπος ἐξασφαλιζῶν αὐτήν, ἀλλὰ φοβοῦμαι μὴ τὸ εὐαίσθητον τοῦ χαρακτῆρος τῆς γυναικὸς, τό, ὡς ἐκ τῆς τρυφερᾶς φύσεώς των, εὐσυγκίνητον αὐτοῦ, παρασύρῃ αὐτὰς εἰς ἀθωοτικὰς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐτυμηγορίας ἢ τὸ φιλέκδικον καὶ φύσει ζηλότυπον αὐτῶν πνεῦμα ὀδηγήσῃ ταύτας εἰς ἀδίκους ἐτυμηγορίας.

— Ἐκείνη. — "Ὅσα μοί λέγεις ὡς ἀπάδοντα δῆθεν πρὸς τὴν ἀξιοπρέπειαν ἡμῶν οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ κεναὶ προφάσεις, ἅς ἀποδίδω εἰς συμφεροντολογικοὺς μᾶλλον λόγους: ὁ μόνος σας φόβος εἶναι μήπως ἀπωλέσητε τὴν πελατείαν σας ἂν ἀναδειχθῶμεν ὑπέρτεροι ὑμῶν. — Αἱ γυναῖκες αὐταὶ πρῶται θέλουν ἀπόσχει παντὸς ὅ,τι ἡδύνατο νὰ προσβάλλῃ τὴν τοῦ φύλου της ἀξιοπρέπειαν, πᾶν δὲ ὅ,τι λέγεις περὶ κωλυμάτων ὡς ἐκ τοῦ προορισμοῦ τῆς γυναικὸς δὲν μοί φαίνεται σπουδαῖον, διότι δύνασαι ν' ἀρνηθῆς ὅτι συμβαίνει καὶ ὁ ἀνὴρ νὰ κωλύηται λόγῳ ἀσθενείας καὶ τί ἄλλο εἶνε τὸ κώλυμα ὅπερ χαρακτηρίζεις ὡς ἀσυμβίβαστον πρὸς τὴν ἐξάσκησιν τοῦ προμνηστέντων ἐπαγγελματῶν εἰμὴ ἀσθενεία; Βλέπω ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐλπίς νὰ ἐπεκταθῶσι τῇ πλήρει σας συναίνεσει τὰ νῦν ὄρια τῆς γυναικείας δικαιοδοσίας, ὄντα

λίαν περιορισμένα ὡς σοὶ ἐξηγήθην ἤδη, ὅτι δὲν δυνάμεθα ἀπὸ σᾶς νὰ προσδοκῶμεν τὴν πλήρη τῶν πόθων μας πραγματοποιήσιν. Τὸ μόνον σωτήριον δι' ἡμᾶς μέσον εἶνε ἡ ἀπόκτησις πολιτικῶν δικαιωμάτων, διότι ὅταν τοῦτο ἐπιτύχωμεν, ὅταν δηλαδὴ ἀποκτήσωμεν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι, ὅταν οἱ νόμοι δὲν θέλουν εἶσθαι πλέον ἔργον ἀποκλειστικῶς τοῦ ἀνδρικοῦ φύλου, τότε μόνον τὸ δίκαιον μας θέλει ἀναγνωρισθῆ καὶ ἡ ἀπότομος καὶ βάνανσος τοῦ ἀνδρὸς δύναμις καταβληθῆ, τότε μόνον θέλομεν δυνηθῆ νὰ σᾶς ἀποδείξωμεν ὅτι δὲν εἴμεθα παραλειπτέα τις ποσότης, ἀλλ' ὅτι εἴμεθα ἄξιαι ἰσότητος πρὸς τὸ ἀνδρικὸν φύλον, καὶ ἱκαναὶ νὰ παλαίσωμεν πρὸς τὰς ἐναντιότητάς τοῦ βίου καὶ νὰ ὑπερνικήσωμεν τὰ ἐμπόδια.

— Ἐκεῖνος. — Καὶ εἶχες τὴν ἀφέλειαν νὰ πιστεύσῃς ὅτι ἠθέλετε ποτε ἐπιτύχει παρ' ἡμῶν τοιοῦτόν τι; Δὲν ἔννοεῖς ὅτι ὅταν σᾶς ἀπονεμηθῆ τὸ ἐκλογικὸν δικαίωμα, ἡ οἰκογένεια μόνον ὀνόματι θὰ ὑφίσταται, διότι θέλει χαλαρωθῆ ἡ ἄρμονία καὶ ἡ ἐσωτερικὴ εἰρήνη αὐτῆς; ὅτι τὰ δημόσια ἤθη θέλουσιν περιέλθει εἰς τοιαύτην παραλυσίαν ὥστε πᾶν αἶσθημα θέλει ἀποβάλλῃ τὴν ἀγνότητά καὶ τὴν ἰερότητά του; Τὰς ὀλεθρίας ταύτας διὰ τε τὸ κράτος καὶ τὴν οἰκογένειαν συνεπειᾶς καὶ αὐταὶ ἀκόμη αἱ εὐσυνείδητοι γυναῖκες ἀναγνωρίζουσαι ἀπέχουν νὰ φαντασιοσκοπῶσι, ὡς πράττουν ὀλίγισταί τινες: διὰ τοῦτο μετὰ παρησείας διατεινόμεαι ὅτι αἱ προκηρυττόμεναι ἀνατρεπτικαὶ ἰδέαι δὲν ἐκφράζουσι τοὺς πόθους ὅλου τοῦ ὠραίου φύλου. Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων, ἀπαιτεῖτε σεῖς αἱ ἐπὶ τῶν δακτύλων μετρούμεναι νὰ ἐπιβληθῆτε καὶ εἰς ἡμᾶς τοὺς ἄνδρας καὶ εἰς τὸ πλῆθος τῶν σωφρόνων γυναικῶν, αἵτινες ἄν ἐρωτηθῶσι θέλουσι μιᾷ φωνῇ σᾶς ἀποδοκιμάσει, καθόσον μετὰ μειδιάματος ἀκούουν τὰς ὑπερφιάλους ἀξιώσεις σᾶς καὶ σᾶς ἐκλαμβάνουν ὡς φαντασιοσκόπους.

— Ἐκεῖνη. — Δυσκολεύομαι νὰ παραδεχθῶ ὅτι ὀλίγισταί μόνον γυναῖκες ἐπιθυμοῦν ν' ἀποτινάξουν τὸν ζυγὸν ὑφ' ὃν διατελῶμεν, ὅτι ὁ ὑφ' ἡμῶν ἐκδηλούμενος πόθος καὶ ἡ τάσις πρὸς καθιέρωσιν νέου συστήματος, ἐπὶ τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἰσότητος στηριζομένου, εἰς μικρὸν κύκλον γυναικῶν περιορίζεται.

— Ἐκεῖνος. — Πίστευσον ὅτι εἶναι ἀληθὲς τοῦτο, ἀλλὰ παρακαλῶ νὰ μοὶ εἴπῃς: παραδέχεσαι ἢ οὐ ὅτι ὑπάρχουν καὶ γυναῖκες αἵτινες εἰσὶν εὐτυχεῖς ὑπὸ τὴν παρούσαν κατάστασιν των καὶ αἵτινες τρέμουν πρὸ πάσης ἀνατροπῆς δυναμένης νὰ μεταβάλλῃ ἐπὶ τὰ χεῖρω τὴν παρούσαν εὐτυχῆ κατάστασιν των;

—'Εκείνη.— Βεβαίως υπάρχουν και εύτυχεις γυναῖκες· ἀλλ' ἐπειδὴ υπάρχουν τοιαῦτα, νομίζεις ὅτι ὀφείλουσιν ὅλοι αἱ ἄλλαι νὰ ὑποφέρωσιν;

—'Εκείνος.— Ὑπάρχουσι καὶ γυναῖκες αἵτινες, εἴτε χάρις εἰς τὰ φυσικά πλεονεκτήματα των καὶ τὰς ἠθικάς των ἀρετάς, εἴτε διὰ τῆς διαζούσης αὐταῖς τέχνης καὶ τῶν μελιχίων αὐτῶν τρόπων, κατώρθωσαν νὰ ὑποδουλώσωσι τοὺς ἄνδρας, νὰ τοὺς μεταχειρισθῶσιν ὡς ὄργανά των καὶ μᾶλλον ὡς νευρόσπαστα καὶ οὕτω νὰ πραγματοποιῶσι πᾶσαν ἐπιθυμίαν των· πιστεύεις λοιπὸν ὅτι αἱ γυναῖκες αὐτὰι θέλουν ποτὲ στέρξει ν' ἀνταλλάξωσι τὴν παρούσαν κατάστασίν των ἀντὶ ἀβεβαίου, φαντασιώδους βελτιώσεως; καὶ δύνασαι ποτε νὰ ἐλπίσης ὅτι αἱ γυναῖκες αὐταὶ θέλουν μετάσχει τοῦ ἀγῶνός σας ἢ μᾶλλον ὅτι θὰ σᾶς εἰρωνεύωνται διότι ἐδείχθητε ἀνίκανοι, ἀνεπιτήδικοι νὰ ὑποτάξητε τοὺς ἄνδρας, ὡς κατώρθωσαν αὐταὶ;

—'Εκείνη.— Σπουδαίως ἰσχυρίζεσαι ὅτι ἡ πανουργία αὐτῶν τῶν γυναικῶν ἀποτελεῖ ἐπιχείρημα κατὰ τῆς ἱερότητος τῶν ὑφ' ἡμῶν διεκδικουμένων δικαιωμάτων; ἢ μήπως ἀπαιτεῖς ὅπως ὅλοι αἱ γυναῖκες τοιαῦτα μέσα μετέρχωνται; Δὲν βλέπεις ὅποιον κίνδυνον διατρέχετε; Ἄγνοεῖς ὅτι οἱ κόλακες τὰς τοῦ δεσπότου ὀρεῖεις διηνεκῶς θεραπεύοντες κατορθοῦσι νὰ κυριεύσωσιν αὐτὸν καὶ δὲν φοβεῖται μὴ αἱ γυναῖκες ἀναγκαζόμεναι νὰ γίνωσιν οἱ κόλακες σας σᾶς ὑποδουλώσωσι, διότι τὸ γυναικεῖον φύλον μὴ δυνάμενον τό γε νῦν ἔχον ν' ἀσχοληθῆ εἰς σπουδαῖα πράγματα, θέλει ἀναμφιβόλως συγκεντρώσει τὰς προσπαθείας του ὅπως κατακυριεύσῃ τοῦ ἀνδρικοῦ;

—'Εκείνος.— Δὲν ἐξετάζω ἂν δικαίως ἢ ἀδίκως μεταχειρίζονται οὕτω τοὺς ἄνδρας αἱ περὶ ὧν πρόκειται γυναῖκες· τοῦτο μόνον σοὶ λέγω ὅτι ἐπὶ τὴν σύμπραξιν τῶν γυναικῶν τούτων οὐδεμίαν ἔχετε νὰ στηρίζητε ἐλπίδα. Τὸ αὐτὸ δύναμαι νὰ εἶπω καὶ περὶ ἐκείνων τῶν γυναικῶν, αἵτινες ἐγεννήθησαν, ἀνετράφησαν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς παρούσης τῶν πραγμάτων καταστάσεως, καὶ οὐδὲ κἂν φαντάζονται ὅτι δύναται νὰ ἦνε διαφοροετική ἢ κατάστασις τῆς γυναικός, παραδεχόμεναι ἀνεπιφυλάκτως τὴν ἀπὸ τῆς ὑπάρξεως τοῦ κόσμου ἐνεγνωρισμένην τάξιν τῶν πραγμάτων· τὸ συμπέρασμα μου εἶνε ὅτι αἱ γυναῖκες, αἵτινες φωνάζουσι, παραπονοῦνται, καταφέρονται ἐναντίον μας, εἶναι ἐκεῖναι αἵτινες ἐνεκα διαφορῶν αἰτίων δὲν ἀνέχονται τὴν παρούσαν κατάστασίν των. Καὶ αὐταὶ εἶναι ὀλίγισται! Καὶ ἐπειδὴ ὑποφέρουν ὀλίγαί τινες γυναῖκες, δὲν ὑπάρχει ἄρα γε ἄλλο μέσον θεραπείας, ἀλλὰ πρέπει καὶ καλὰ νὰ μεταβληθῇ ἡ ὄψις τοῦ κόσμου, ν' ἀνατραπῶσιν αἱ βάσεις

τῆς κοινωνίας, νὰ δοθῶσι τῷ γυναικείῳ φύλῳ τὰ ἡνία τοῦ Κράτους καὶ ν' ἀναγορευθῆ οὕτω Δεσπότης καὶ Κυρίαρχος τῶν ἀνδρῶν ;

— Ἐκεῖνη. — Ἄν φρονῆς ὅτι ἐκεῖναι μόνον αἱ γυναῖκες ὑποφέρουσι, αἵτινες φωνάζουσι, δημοσίᾳ παραπονοῦνται καὶ ἐκφράζονται ἐναντίον σου, σφόδρα ἀπατάσαι. Τίς δύναται νὰ γνωρίξῃ ἀκριβῶς πόσαι γυναῖκες καρτερικῶς ὑπομένουσιν ὅσα ὑφίστανται, πόσαι τηροῦσι σιγὴν εἴτε διότι μὴ ἐλπίζουσαι νὰ ἐπιτύχωσι βελτίωσιν τινα εἰς τὴν κατάστασιν των, φοβοῦνται μήπως χειροτερεύσωσι ταύτην, εἴτε διότι δὲν ἐννοοῦσι νὰ ἐκθέσωσιν ἑαυτὰς ἐνώπιον τοῦ κόσμου. Καὶ ἂν ἀκόμη ἐρωτηθῶσιν αὐταὶ ὀλίγαί θέλουσιν ἐκφράσει· δειλῶς πως παράπονόν τι καὶ τοῦτο διότι ἡ συστολή καὶ ἡ εὐλάβεια πρὸς τὸν ἄνδρα ἀποτελεῖ μέρος τῆς ἀνατροφῆς τῆς γυναικὸς καὶ διότι ἐλπίζουσι ὅτι διὰ τοῦ χρόνου καὶ διὰ μελιχείων τρόπων θέλουσιν ἐπιτύχει βελτίωσιν τῆς θέσεώς των, θέλουσιν ἀφαιρέσει ἐκ τῶν χειρῶν μας τὰ τῆς ἐξουσίας ἡνία. Ἄλλὰ καὶ ἂν ὑποθέσωμεν πρὸς στιγμὴν ὅτι ὀλίγαί εἶναι αἱ διεκδικοῦσαι τὰ πολιτικὰ δικαιώματα, φρονεῖς ὅτι δὲν πρέπει νὰ εἰσακουσθῶσιν αὐταὶ, ἀλλ' ὅτι πρέπει νὰ ὑποφέρωσι διότι ὑπάρχουσι τινες εὐτυχεῖς ; Ἄς ἀναγνωρισθῶσιν ἡμῖν πολιτικὰ δικαιώματα καὶ τότε θὰ ἰδῆτε ὅτι ὅλαι αὐταί, αἱ θεωρούμεναι εὐτυχεῖς ὑπὸ τὴν παροῦσαν κατάστασιν των, αὐταὶ πρῶται θέλουσι σπεύσει νὰ ἐπωφεληθῶσι τὴν νέας τῶν πραγμάτων μεταβολῆς.

— Ἐκεῖνος. — Ὅλιγον μοὶ μέλλει ἂν πολλαὶ ἢ ὀλίγαί γυναῖκες ζητῶσι καὶ ἐπιθυμῶσι τὴν τῶν πολιτικῶν πραγμάτων μεταβολήν· ἐκεῖνο, ὅπερ οὐδέποτε δεόν νὰ μᾶς διαφύγη εἶνε τὸ ἂν αἱ διεκδικήσεις τῆς γυναικὸς στηρίζωνται ἐπὶ τοῦ δικαίου, ἂν συμβιβάζωνται μὲ τὸν προορισμὸν καὶ τὴν ἀποστολήν αὐτῶν ἐν τῇ κοινωνίᾳ.

— Ἐκεῖνη. — Καὶ δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἀμφιβολία τις προκειμένου περὶ τοῦ νομίμου τῶν ἀξιώσεών μας ; Εἶνε ἄρα δίκαιον νὰ διατελῶμεν ὑπὸ τὴν δουλείαν σου, νὰ κυβερνώμεθα ὑπὸ νόμων οὓς σεῖς μόνον ψηφίζετε, νὰ πληρώνωμεν ὡς καὶ σεῖς φόρους καὶ ἐν τούτοις νὰ μὴν ἔχωμεν τὸ δικαίωμα νὰ ἐκφέρωμεν καὶ ἡμεῖς γνώμην καθόσον ἀφορᾷ τὴν χρῆσιν καὶ διαχείρισιν αὐτῶν ;

— Ἐκεῖνος. — Καὶ ὁ ἀνήλικος ὅταν ἦναι καὶ κτηματίας πληρῶναι φόρους καὶ ἐν τούτοις δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι.

— Ἐκεῖνη. — Ἡ παρατηρησίς σου αὕτη δὲν ἔχει πολλὴν τὴν σπουδαιότητα. — Ὁ ἀνήλικος στερεῖται τοῦ δικαιώματος ψήφου μόνον μέχρι τῆς ἐνηλικιότητός του, ἐν ᾧ αἱ γυναῖκες διὰ παντὸς — Σὲ ἐρωτῶ λοι-

πόν: δὲν εἶναι δίκαιον, ἀφοῦ πληρώνωμεν τοὺς φόρους, οὓς καὶ οἱ ἄνδρες, ἀφοῦ συνεισφέρωμεν, αἱ ἔχουσαι ἰδιοκτησίαν, ἢ μετερχόμεναι ἐπιτηδεύματα, εἰς τὰ δημόσια βάρη, ἀφοῦ ὡς ἐργάτριαι εἰς τὴν πρόοδον τῆς κοινωνίας συντελοῦμεν, ἀφοῦ ἐνδιαφερόμεθα ἀμέσως εἰς τὰ τῆς πολιτείας, ἀφοῦ ὑποβαλλώμεθα εἰς τὰς αὐτὰς οἴας καὶ οἱ ἄνδρες ὑποχρεώσεις, δὲν εἶναι δίκαιον, λέγω, νὰ ἔχωμεν καὶ τὰ αὐτὰ δικαίωματα;

— Ἐκεῖνος. — Καὶ ἀληθὲς ἂν ἦτον ὅτι ὑποβάλλεσθε εἰς τὰς αὐτὰς οἴας καὶ ἡμεῖς ὑποχρεώσεις, πάλιν θὰ σὰς ἠρνούμην τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου χάριν τῆς ἀξιοπρεπειᾶς τοῦ φύλου σας, καὶ τοῦ συμφέροντος τῆς πολιτείας, ὡς σοὶ ἐξηγήθην ἤδη. Ἄλλὰ δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἔχομεν κοινὰς τὰς ὑποχρεώσεις μὲ ὑμᾶς. — Ἄμα ἐνηλικιωθῆ ὁ ἀνὴρ ὑποχρεοῦται νὰ ὑπηρετήσῃ στρατιωτικῶς τῆς θητείας ταύτης ἧς ἡ γυνὴ ἐστὶν ἀπηλλαγμένη οὐδὲν κἄν ποιεῖς μνεῖαν. Μήπως εὐρίσκεῖς ὅτι εἶναι ἀνάξιον λόγου; Ἀφοῦ λοιπὸν δὲν ὑποχρεοῦσθε εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ κράτους, ἀφοῦ δὲν ἐκτίθεσθε εἰς τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ θυσιάσητε ἑαυτὰς εἰς τὸν βωμὸν τῆς πατρίδος, πῶς δύνασθε νὰ ἔχητε τὴν ἀξίωσιν νὰ λαμβάνητε καὶ σεῖς μέρος εἰς τὴν κυβέρνησιν τοῦ τόπου;

— Ἐκείνη. — Δὲν μοὶ φαίνεται ὅτι σπουδαιολογεῖς ἰσχυριζόμενος ὅτι οἱ ἄνδρες ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι μόνον καὶ μόνον διότι ὑφίστανται τὰ βάρη τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ἀφ' ἧς ἡμεῖς ἀπηλλάγημεν. Ἄν τοῦτο εἶνε ἀκριβές, ἂν δηλαδὴ ἦναι ἀληθὲς ὅτι ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ὑποχρέωσης πηγάζει τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου, δὲν βλέπω τότε τὸν λόγον οὐ ἔνεκα οἱ μὴ κεκτημένοι τὸ ἀνάλογον ἀνάστημα, οἱ ὑποστηρικταὶ οἰκογενείας, οἱ κληρικοί, οἱ πάσχοντες νόσημὰ τι ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἀναγράφει ὁ νόμος, δὲν βλέπω τὸν λόγον διὰ τὸν ὁποῖον ὅλοι αὐτοὶ καίτοι ἀπηλλαγμένοι ὄντες πάσης στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, κέκτωνται μ' ὅλα ταῦτα τὸ δικαίωμα τοῦ ψηφίζεσθαι καὶ ψηφίζεσθαι. Ἄν δ' ἡ γυνὴ ἀπηλλάγη τῆς στρατιωτικῆς ὑποχρέωσης, τοῦτο ἀποδοτέον ἰδίως εἰς τὸν προορισμὸν ὃν ἔχει τοῦ νὰ τίκτῃ δηλαδὴ τοὺς πολίτας καὶ νὰ ἔχῃ τὴν ἐπιμέλειαν τούτων ἐν τῇ νηπιακῇ των τουλάχιστον ἡλικίᾳ. Ἄλλ' ἐπειδὴ παρέχομεν εἰς τὸ κράτος τὴν πολυτίμον ταύτην ὑπηρεσίαν, ἐπειδὴ τῷ παρέχομεν πολεμιστὰς, τοῦτο δι' εὐγνωμοσύνην μᾶς στερεῖ καὶ αὐτοῦ τοῦ δικαίωματος, ὅπερ ἀναγνωρίζεται εἰς τοὺς ἀνικάνους διὰ πᾶσαν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν; Δὲν εὐρίσκεῖς ὅτι διὰ τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ προορισμοῦ μας τούτου προσφέρομεν πρὸς τὸ κράτος ὑπηρεσίαν ἀνάλογον πρὸς ἐκείνην

τῶν ὑπηρετούντων αὐτὸ στρατιωτικῶς; Ἄλλως νομίζεις ὅτι εἴμεθα ἀκατάλληλοι πρὸς στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, νομίζεις ὅτι στερούμεθα θάρρους, ἀνδρείας;

— Ἐκεῖνος. — Ὅτι εἰσθε ἀκατάλληλοι πρὸς στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, οὐδεμία δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία. . . .

— Ἐκείνη. — Ἐν τούτοις ἡ ἱστορία ἀναφέρει ὀνόματα πλείστων ὄσων γυναικῶν, αἵτινες καὶ μεγάλην ἔδειξαν ἀνδρείαν καὶ ὑπὲρ τῆς πατρίδος των ἔπασαν εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν.

— Ἐκεῖνος. — Δὲν ἄρνούμαι παντάπασιν ὅτι ἐφάνησαν καὶ ἀνδρεῖαι γυναῖκες, ἀλλὰ τοῦτο δὲν μᾶς πείθει ὅτι ὅλαι αἱ γυναῖκες εἶναι κατὰλληλοι διὰ τοιαῦτα ἔργα καὶ τοῦτο οὐχὶ δι' ἔλλειψιν ἀνδρείας, διότι εἶμαι πεπεισμένος ὅτι προκειμένου περὶ πατρίδος, πολλαὶ γυναῖκες θέλουσι προτιμήσει νὰ θυσιασθῶσι παρὰ νὰ ὑπαχθῶσιν ὑπὸ ξένον ζυγὸν καὶ νὰ ἴδωσι τοὺς πατέρας των, τοὺς συζύγους των, τὰ τέκνα των ὑπὸ δουλείαν, εἶναι ἀκατάλληλοι, λέγω, ἔνεκα αὐτοῦ τοῦ προορισμοῦ των, ὃν ἡ ἰδίᾳ ἀνέφερες. Ἄν ὑποβληθῇ τὸ γυναικεῖον φύλον εἰς τὴν ἀπότισιν τοῦ φόρου τοῦ αἵματος, κατ' ἀνάγκην αἱ νεάνιδες θέλουν ὑπάγεσθαι εἰς τὸν νόμον τῆς γενικῆς στρατολογίας, θέλουσι βεβαίως φέρει τὴν στολὴν καὶ τὸν ὄπλισμόν τῆς στρατιώτου, θέλουσι γυμνάζεσθαι ἐν τοῖς δημοσίαις πλατείαις, θέλουσι κατοικεῖ εἰς τοὺς στρατῶνας, θέλουσιν ἐκ περιτροπῆς ἐνεργεῖ καθήκοντα μαγεῖρου, θαλαμοφύλακος. . . θέλουσι ἐνεργεῖ ἀγαρίας κτλ. ! Τὸ δὲ σπουδαιότερον, θέλουσι παραιτηθῆ τοῦ δικαίωματος τῆς μητρότητος, ἄλλως αὐτὸς ὁ νόμος θέλει ἀπαγορεύσει αὐστηρῶς τὸν γάμον εἰς τὰς στρατιώτας νεάνιδας, τῆς παρασκευῆς τιμωρουμένης αὐστηρῶς, ὡς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις αἱ ἐστιάδες, διότι τί στρατὸς θέλει εἶσθαι ἐκεῖνος, ὅταν οἱ στρατιῶται ἐγγυμονῶσι καὶ τίκτωσι καὶ μάλιστα ἐν ἐστρατεία! Κατ' ἀνάγκην λοιπὸν αἱ γυναῖκες θέλουσι καταδικασθῆ εἰς ἀγαμίαν μέχρι τοῦ 40 αὐτῶν ἔτους, δηλαδὴ ἐκείναι αἵτινες μετὰ τὴν θητεῖαν των καὶ τὴν ἐφεδρεῖαν θέλουσιν ἀπολυθῆ ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, εἰς τὴν ἡλικίαν δὲ ταύτην εἶναι ἀκατάλληλος ἡ γυνὴ διὰ τὸν προορισμόν της, ἀφ' ἑτέρου δέ, δυσκόλως εὐρίσκει σύζυγον εἰς αὐτὴν τὴν ἡλικίαν ἰσοθίως δὲ θέλουσιν ὑποχρεωθῆ εἰς ἀγαμίαν ἐκεῖναι, αἵτινες θέλουσιν ἀσπασθῆ τὸ στρατιωτικὸν στάδιον, προαγόμεναι εἰς ἀξιωματικούς, διότι τί στρατὸς εἶναι ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου οἱ ἀρχηγοὶ δύνανται νὰ εὐρεθῶσιν εἰς θέσιν νὰ μὴν ὑπακούσωσιν εἰς τὴν πρόσκλησιν τῆς πατρίδος, νὰ μὴ δράμωσιν εἰς ἀπόκρουσιν τοῦ ἐχθροῦ, διότι συμπίπτει κατ'

ἐκείνην τὴν ἐποχὴν νὰ ἐκπληρῶσι τὸν φυσικὸν τῶν προορισμὸν; Ἡξεύρετε ὅτι διὰ τούτου οὐδὲν ἄλλο ἐπιτευχθήσεται εἰμὴ ἢ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἐξαφάνισις; Τότε δέ, μὰ τὴν ἀλήθειαν, θέλετε πληρέστατα δικαιοῦσι τὴν ἄλλοτε περὶ τῆς γυναικὸς φήμην ὡς «ὀλέτιδος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους»; Δύναται νὰ σᾶς διαφύγη ὅτι ἡ γενικὴ χειραφέτησις, ἣν ἐπιζητεῖτε εἶναι ἐναντία τῶν κανόνων τῆς φύσεως, ἥτις εἰς ἕκαστον ἐκ τῶν ὄντων ἔδωκεν ἰδίαν ἀποστολήν. Δὲν εἶναι παραλογισμὸς νὰ ζητῶμεν ἀπὸ τὴν συκῆν σταφυλὰς καὶ ἀπὸ τὴν ἐλαίαν μῆλα... ; Εἰς τὴν γυναῖκα, ὡς καὶ εἰς ὅλα τὰ θῆλη ζῶα, ἡ φύσις ἐπέβαλε τὸ καθήκον νὰ συντελῶσιν εἰς τὴν διαιώνισιν τοῦ εἴδους τῶν. Τὸ γυναικεῖον φύλον θέλει ἄρα γε ἐπαναστατήσῃ κατὰ τῆς δημιουργοῦ φύσεως, ἀρνούμενον νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν προορισμὸν του καὶ ἀποπειρώμενον νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἐξαφάνισιν τοῦ εἴδους του ;

— Ἐκείνη. — Βεβαίως τὸ γυναικεῖον φύλον εἶναι κατάλληλον πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας; ἀλλ' ὑποστηρίζω ὅτι ὅπως οἱ ἐξαιρούμενοι πάσης στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας κέκτηνται μὲ ὅλα ταῦτα πολιτικῶν ἐλευθεριῶν, οὕτω καὶ αἱ γυναῖκες, αἵτινες ἐξαιροῦνται τῆς ἐν λόγῳ ὑπηρεσίας ἀκριβῶς ἕνεκα τοῦ προορισμοῦ τῶν, δίκαιον εἶναι ν' ἀφομοιωθῶσι πρὸς τούτους καὶ νὰ ἔχωσι καὶ αὐταὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ψηφίζῃν καὶ αὐτὸ ἀκόμη τοῦ ψηφίζεσθαι. Ἄλλως τε δύνασαι ν' ἀντιλέξῃς ὅτι πολλαὶ γυναῖκες εἶναι κριτικώτεραι καὶ νοημονέστεραι πολλῶν ἀνδρῶν, κατεχόντων καὶ ἐξασκούντων τὸ τιμαλφές τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι δικαίωμα; Καὶ διατὶ νὰ κέκτηται ὁ ὑπέρτης μου λ.χ. πολιτικὰ δικαιώματα, διατὶ νὰ ἔχῃ αὐτὸς δικαίωμα νὰ δίδῃ τὴν γνώμην του ἐπὶ τῶν ἀφορώντων τὴν πολιτείαν, ἐγὼ δὲ νὰ στερῶμαι αὐτοῦ; Μήπως εἶναι κατὰ τι ὑπέρτερός μου;

— Ἐκεῖνος. — Προκειμένου περὶ τοσοῦτω λεπτῶν ζητημάτων δεόν νὰ ἐξετάζῃς ταῦτα ἀπὸ γενικῆς ἐπόψεως καὶ νὰ μὴ λέγῃς ὅτι ἀφοῦ ἦσαι ὑπερτέρα τοῦ ὑπηρέτου σου, ἄρα ὅλαι αἱ γυναῖκες εἶναι ὑπέρτεραι τῶν ἀνδρῶν. Δὲν ἀρνούμαι βεβαίως ὅτι ὑπάρχουσι καὶ ἐκλογεῖς τινες ἀνίκανοι ψῆφου, οἱ τοιοῦτοι ὅμως εἰς ὅλα τὰ ἔθνη δὲν χαίρουσι τοιοῦτον δικαίωμα. Ἄλλὰ τὸ ζήτημα δὲν εἶνε ἂν αἱ γυναικῆς ἢ οἱ ἄνδρες εἰσὶ διανοητικῶς ὑπέρτεροι; τὸ νοόμετρον εἰσέτι δὲν ἀνεκαλύφθη! Πρόκειται νὰ ἐξετάσωμεν ἂν ὁ προορισμὸς τοῦ γυναικεῖου φύλου συμβιβάζεται μὲ τὴν παραχώρησιν αὐτῷ καὶ πολιτικῶν δικαιωμάτων.

— Ἐκείνη. — Πρόκειται περὶ τῆς στρατιωτικῆς ὑποχρέσεως; συμφωνῶ μεθ' ὑμῶν ὅτι ὁ προορισμὸς τῆς γυναικὸς δὲν τῇ ἐπιτρέπει νὰ

υποβάλληται εἰς αὐτήν, ἀλλὰ τί σχέσιν ἔχει τοῦτο μὲ τὴν ἐξάσκησιν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων; Ἡ Ἐλισάβετ τῆς Ἀγγλίας, ἡ Αἰκατερίνη ἡ Μεγάλη, ἡ Μαρία Θηρεσία καὶ τόσαι ἄλλαι, μεγάλα κατώρθωσαν ἔργα, δοξάσασαι τὸν θρόνον των. Ὁ προορισμός των τὰς ἐκώλυσεν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐκπληρώσωσιν ἐνδόξως τὰ καθήκοντά των;

— Ἐκεῖνος. — Αὐταὶ ἦσαν βασιλίσσαι.

— Ἐκεῖνη. — Καὶ ἂν ἦσαν βασιλίσσαι, τί ἔχει νὰ κάμη; Μήπως τὸ ἀξίωμα των μετέβαλε καὶ τὸ φύλον των; Δὲν ἔδειξαν ὅτι δύναται καὶ ἡ γυνὴ ν' ἀντικαταστήσῃ ἐπαρκῶς τὸν ἄνδρα εἰς τὰ ὑψιστα ἀξιώματα; Ἀφοῦ λοιπὸν ἡ γυνὴ κατώρθωσε νὰ διαπρέψῃ ὡς βασιλίσσα, ὡς αὐτοκράτειρα, ἀμφιβάλλεις, ὅτι θέλει ἐπίσης ἐπιτύχει καὶ εἰς ὅλα τὰ ἄλλα δημόσια ἀξιώματα;

— Ἐκεῖνος. — Φαίνεται ἀγνοοῦσα ὅτι «ὁ βασιλεὺς βασιλεύει ἀλλὰ δὲν κυβερνᾷ» . . . Εἶχον δὲ συμβούλους ἢ ἐραστάς, οἵτινες, ὡς λέγει ἡ ἱστορία, ἦσαν ὑποβολεῖς καὶ πρακτῆρες τῶν μεγάλων ἔργων. Ἄλλ' ἄς ἀφήσωμεν αὐτὸ καὶ ἐξετάσωμεν ὅποια τις θέλει εἶσθαι ἡ θέσις τοῦ γυναικείου φύλου μὲ πολιτικὰ δικαιώματα. Καὶ πρῶτιστα πάντων εἰς ποίαν κατηγορίαν γυναικῶν ἐννοεῖς νὰ δοθῶσι τὰ δικαιώματα, ἅτινα ἀπαιτεῖς;

— Ἐκεῖνη. — Εἰς ὅλας τὰς γυναῖκας, καθὼς καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἄνδρας, ἀλλ' ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς περιορισμούς, διότι δὲν βλέπω διατὶ θὰ γίνῃ διάκρισις τις μεταξὺ τῶν γυναικῶν.

— Ἐκεῖνος. — Ἄς λάβωμεν λοιπὸν τὴν ἐγγαμον γυναῖκα. Δυσὶν θέατερον ἢ θὰ ἔχη τὰ αὐτὰ πολιτικὰ φρονήματα μὲ τὸν σύζυγόν της, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν εὐρίσκεῖς ὅτι τῇ εἶναι περιττὴ ἡ ψήφος, ἀφοῦ θέλει γίνῃ ἀπλὴ μηχανὴ ψηφοφοροῦσα κατὰ τὰς ἐμπνεύσεις καὶ ὑπαγορεύσεις τοῦ ἀνδρός; θὰ ἁμοιάζῃ πρὸς νευρόσπαστα.

— Ἐκεῖνη. — Καὶ τούτου ἀληθεύοντος ὅποιον ἄρα γε τὸ κακόν; Ἄν ἡ γνώμη τοῦ ἀνδρός εἶναι ὀρθή, ἡ ψήφος τῆς γυναικὸς δὲν θέλει συντελέσει καὶ αὕτη εἰς τὴν ὑπερίσχυσιν τῆς ὀρθῆς ταύτης ἰδέας; Ἄν δὲ τοῦναντίον, τίς ὑποχρεοῖ τὴν γυναῖκα νὰ συνταχθῇ πρὸς τὴν μὴ ἀσπαζομένην ὑπ' αὐτῆς γνώμην τοῦ συζύγου της; μήπως ἡ ψηφοφορία δὲν εἶναι μυστικὴ, τὸ δὲ μυστικὸν τῆς ψήφου δὲν εἶναι ἐγγύησις διὰ τὴν γυναῖκα κατὰ τῆς ὀργῆς τοῦ ἀνδρός;

— Ἐκεῖνος. — Ἄν ὅμως διίστανται οἱ σύζυγοι πολιτικῶς, ἂν ὁ μὲν εἰς τὸ ἐν ἀνήκῃ πολιτικὸν κόμμα, ἡ δὲ εἰς τὸ ἕτερον, θέλει προκύψει νέα ἀφορμὴ δυσσενεκειῶν μεταξὺ τῶν συζύγων ἀφοῦ, ὡς σοὶ εἶπον ἡδῆ, ἡ

ἁρμονία καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ οἰκιακοῦ βίου θέλωσι χαλαρωθῆ τῆς γυναι-
κὸς καθισταμένης πολεμίας τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῶν συμφερόντων του καὶ
συνεπῶς τῆς οἰκογενείας; ὅτι θέλει ἀναφανῆ νέα πηγὴ διαζυγίων.
Ἐκτὸς τούτου, ὡς ἐκλογεὺς ἡ γυνὴ θὰ προσκαλῆται καὶ θὰ λαμβάνη
κατ' ἀνάγκην μέρος εἰς τοὺς πολιτικούς συλλόγους, εἰς τὰ συλλαλη-
τήρια, θὰ λαμβάνη τὸν λόγον, θὰ ἀναγκάζεται νὰ ὁμιλῇ ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς
ὑποψηφίου καὶ κατὰ τοῦ ἀντιπάλου του, κατ' ἀνάγκην θὰ ὑβρίζει καὶ
συνεπῶς καὶ θὰ ὑβρίζεται, θὰ συκοφαντῆ καὶ θὰ συκοφαντῆται, θὰ
βραδιουργῆ κτλ.— διότι δυστυχῶς αὐτὸ ἀπαιτοῦσι τὴν σήμερον τὰ πο-
λιτικά μας ἤθη— Σὲ ἐρωτῶ λοιπὸν ὅποια θέλει εἶσθαι ἡ θέσις τοῦ
σύζυγου, τοῦ ἀδελφοῦ, τοῦ υἱοῦ... ὅταν βλέπωσι τὴν σύζυγον, τὴν
ἀδελφήν, τὴν μητέρα... ὑβριζομένην, συκοφαντουμένην, σατυριζομένην;
Ἐνεκα τούτου ἀκριβῶς θέλομεν ἔχει καθημερινὰς συγκρούσεις, διαμά-
χας, διαπληκτισμούς, μονομαχίας κτλ. Ἄφ' ἐτέρου δὲ ὅταν εἰς τὸν
ἐκλογικὸν σύλλογον, εἰς τὰ συλλαλητήρια τῆς πολιτικῆς μερίδος τῆς
γυναικὸς ὑβρίζεται, συκοφαντῆται, χλευάζεται ὁ σύζυγός της, ὁ πα-
τήρ της, ὁ ἀδελφός της, ὁ υἱός της, τί θέλει πράξει αὕτη; θέλει ἄρα
γε μείνει ἀδιάφορος, ἀπαθής ἢ θέλει λάβει τὴν υπεράσπισίν των ἐναν-
τίον τῶν πολιτικῶν αὐτῆς φίλων; Δὲν εὐρίσκεis λοιπὸν καὶ σὺ ὅτι ἡ
ἀνάμιξις τῆς γυναικὸς εἰς τὰ πολιτικά πάθη, εἰς τοὺς διαπληκτισμούς
τῶν φατριῶν, ἐξευτελίζει καθ' ὀλοκληρίαν αὐτὴν, καθιστῶσα αὐτὴν
δημόσιον γυναῖκα, ὅτι συντελεῖ εἰς τὴν ἔκλυσιν τῶν ἠθῶν, ὅτι ἐπιφέρει
τὴν κατάργησιν τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου, διότι τί εἶδους οἰκογένεια εἶναι
ἐκείνη ἧς ἀμφοτέρω οἱ σύζυγοι ὁμιλοῦν ἀδιακόπως περὶ πολιτικῆς, τὸν
πλεῖστον χρόνον διέρχονται φοιτῶντες εἰς τὰ καφενεῖα, τὰ συλλαλη-
τήρια τὰ πολιτικά *salottia*; καὶ ποίαν ἀνατροφὴν θέλουσι λάβει τὰ
τέκνα των. Καὶ διὰ τὰς δεσποινίδας, διὰ τὰς χήρας, δὲν βλέπεις ὅτι
τὰ αὐτὰ ἄτοπα διὰ τὴν ἀξιοπρέπειάν των θέλουσιν ἐπακολουθήσει;
Νομίζεις ἄρα γε ὅτι οὐδένα ἄλλον ἔχουν αὐταὶ προορισμὸν εἰμὴ ν'
ἀσχολῶνται ἀδιακόπως περὶ πολιτικῶν, νὰ φλυαρῶσιν εἰς τὰς ἀγυιάς,
εἰς τὰ συλλαλητήρια; Ὡραίας τῶνόντι μᾶς προετοιμάζετε σύζυγους
καὶ μητέρας!

— Ἐκείνη.— Βεβαίως κρίνεις ἐξ ἰδίων τὰ ἀλλότρια, ἵνα ἀπολή-
ξης εἰς τὰ συμπεράσματα, ἅτινα μετὰ τόσων ζωηρῶν χρωμάτων πε-
ριέγραψες. Ἐκ πείρας ἤδη γνωρίζομεν ὅτι ἡ ἀνάμιξις τοῦ γυναικείου
φύλου εἰς τὰ πολιτικά ἔσχεν ὡς ἄμεσον ἀποτέλεσμα τὴν ἐπαισθητὴν
βελτίωσιν τῶν πολιτικῶν ἠθῶν. Δὲν σὲ διαφεύγει βεβαίως ὅτι νομο-

θετικῶς εἰς τινὰς τῶν δημοσπόνδων πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ἀνεκηρύχθη ὑπὲρ τῶν γυναικῶν τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου· εἰς τὰ ἔθνη ἐκεῖνα τὸ νέον σύστημα ἔσχε πληρυστάτην ἐπιτυχίαν, ὑπερβάσαν μάλιστα τὰς προσδοκίας τῶν θιασωτῶν του. Οὕτως ὄχι μόνον αἱ γυναῖκες ἐδείχθησαν ἄξιαι τῶν χορηγηθέντων αὐταῖς δικαιωμάτων, ἀτινα ἐξήσκησαν μετὰ πάσης ἀκριβείας καὶ μετὰ τῆς ὀφειλομένης εὐλαθείας, ἀλλὰ καὶ ἐβελτίωσαν ἐπαισθητῶς τὴν πολιτικὴν κατάστασιν, τὰ πολιτικὰ πάθη κατεπραῦνθησαν διὰ μόνης τῆς παρουσίας τοῦ γυναικείου φύλου, εἴτε εἰς τὰ συλλαλητήρια εἴτε εἰς τοὺς τόπους τῆς ψηφοφορίας οἱ ἄνδρες μὴ παρεκκλίνοντες τοῦ ὀφειλομένου πρὸς τὸ ἡμέτερον φύλον σεβασμοῦ, ἐτήρησαν ἀμείωτον τὴν δέουσαν ἀβρότητα πρὸς τὰς γυναῖκας, ἀπέσχον πάσης προσβλητικῆς, πάσης ἀναρμόστου λέξεως ἢ ἐκφράσεως εἴτε πρὸς ἀλλήλους εἴτε πρὸς τὰς κυρίας. Ἄν ἀναγνώσῃς τοὺς σχετικούς συγγραφεῖς θέλεις ἰδῆ ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ καὶ ἀκριβείᾳ τὴν ἐπεβεβαίωσιν τῶν λόγων. Διδασκομένη δὲ ἀπὸ τὸ προηγούμενον τοῦτο, δὲν θέλω οὐδὲ νὰ φαντασθῶ κἀν ὅτι θέλουσι συμβῆ ὅσα μοι ἀπεικόνισες διὰ ζοφερῶν χρωμάτων, ὅτι σεῖς οἱ ἄνδρες θέλετε προσερχθῆ ἀπέναντι τοῦ ἡμετέρου φύλου ὡς ὑπολαμβάνεις.

— Ἐκεῖνος. — Ὅμιλῶν περὶ ὕβρεων, συκοφαντιῶν καὶ τῶν παρομοίων δὲν ἔσχον παντάπασι κατὰ νοῦν νὰ ὑπαινιχθῶ τὸ ἡμέτερον φύλον. Ἦννόουν καὶ ἐννοῶ ὅτι αὐταὶ αἱ γυναῖκες θὰ ἀλληλοὑβρίζωνται καὶ ἀλληλοσυκοφαντῶνται ἀναμεταξύ των, ὡς πράττομεν νῦν ἡμεῖς οἱ ἄνδρες. Βεβαίως τὸ ἀνδρικὸν φύλον θέλει ἀπόσχει πάσης ἀναρμόστου συμπεριφορᾶς πρὸς τὸ γυναικεῖον, ἀλλὰ τίς μᾶς ἐγγυᾶται ὅτι αἱ γυναῖκες θέλουσιν ἀποβάλλει τὰς ἐμφύτους αὐταῖς ἐξεις, τὴν ζηλοτυπίαν, τὴν ῥαδιουργίαν καὶ τὰ παρομαρτοῦντα αὐταῖς; Προβλέπω ὅτι καθημερινῶς θέλομεν ἔχει ῥαδιουργίας δι' ἀπαίτησιν τίτλων ἢ ὑψηλοτέρας βαθμολογίας, περὶ προτιμήσεων, φοβοῦμαι δὲ ὅτι εἰς τοὺς διαπληκτισμούς των τούτους θέλουσι προσέλθει ἐπίκουροι καὶ οἱ τοῦ ἡμετέρου φύλου καὶ τότε ἀναμφιβόλως συμβήσεται ὅ,τι σοὶ ἐξέθηκα πρὸ ὀλίγου.

— Ἐκείνη. — Καίτοι οὐδὲν τοιοῦτον φοβοῦμαι, οὐχ' ἦ-τον ὁμολογῶ ὅτι ὡς πρὸς τὴν ἐγγαμον γυναῖκα ἢ παρ' αὐτῆς τῆς ἰδίας ἐξάσκησης πολιτικῶν δικαιωμάτων καὶ δὴ τοῦ δικαιώματος τῆς ψήφου, θέλει ἔχει ἄτοπὰ τινα καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν οἰκογενειακὸν βίον, διότι δὲν συμφωνῶ μετ' ἐκείνων τῶν ὁμοφύλων μου αἵτινες προορίζουν τὸν ἄνδρα διὰ τὸ οἰκοκυρεῖον, διὰ τὴν ἀνατροφήν τῶν τέκνων. Διὰ τὸν λόγον

τοῦτον φρονῶ ὅτι αἱ ἔγγαμοι γυναῖκες δύνανται κάλλιον νὰ ἐξασκῶσι τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου ἐπιτροπικῶς διὰ τῶν συζύγων των.

—'Εκεῖνος.— Σεῖς παραπονεῖσθε κατὰ τῶν ἀνδρῶν, θεωρεῖτε αὐτοὺς αἰτίους τῆς παρούσης καταστάσεώς σας καὶ ἐν τούτοις θέλετε δι' αὐτῶν νὰ ἐξασκῆτε τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου ! Καὶ ἂν τὰ φρονήματά σας, αἱ ιδέαι σας, αἱ δοξασαί σας εὐρίσκωνται ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς τῶν συζύγων σας, νομίζετε ὅτι οὗτοι θέλουσι ψηφίζει συμφῶνως πρὸς τὰς ἐμπνεύσεις σας μᾶλλον ἢ κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς ; Τότε εἰς τί θέλει χρησιμεύσει εἰς τὰς γυναῖκας ἢ ἀναγνώρισις αὐταῖς δικαιώματος οὐτινος ἢ ἐξάσκησης θέλει ἐξαρτᾶσθαι ἐκ τῆς τῶν ἀνδρῶν βουλήσεως ;

—'Εκεῖνη.— Καὶ ἂν πρὸς στιγμὴν ὑποτεθῆ ὅτι ἀπαντῶνται τὴν σήμερον σύζυγοι ἐν ἀντιθέτοις, ὡς πρὸς τὰ πολιτικά, φρονήμασι διατελοῦντες, δὲν σᾶς φαίνεται ὅτι ἡ ἐπιδιωκωμένη μεταβολὴ θέλει ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα καὶ τὴν μεταβολὴν τῶν σχέσεων τῶν συζύγων πρὸς ἀλλήλους ; Ἐνεκα τῆς ἰσότητος τῶν δικαιωμάτων ὁ ἀνὴρ αὐτὸς πρῶτος θέλει παύσει τοῦ νὰ φέρηται δεσποτικῶς πρὸς τὴν γυναῖκά του καὶ θέλει τοῦ λοιποῦ συμβουλευέσθαι καὶ αὐτήν, θέλει συζητῆ μετ' αὐτῆς περὶ τῶν κοινῶν, οὕτω δὲ τοῦ λοιποῦ ἡ ψῆφός του θέλει εἶσθαι τὸ πόρισμα ὠρίμου σκέψεως, κοινῆς ἀποφάσεως.

—'Εκεῖνος.— Μ' ὄλον ὅτι καὶ νῦν αἱ φρόνιμοι γυναῖκες οἰκογενειακῶς συζητῶσι μετὰ τῶν ἀνδρῶν, τῶν τέκνων, συγγενῶν καὶ φίλων περὶ τῶν πολιτικῶν πραγμάτων καὶ περὶ διαθέσεως τῶν ψήφων τῆς οἰκογενείας ὑπὲρ τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ ὑποψηφίου, εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι ἐξασκοῦσιν αἱ τοιαῦται γυναῖκες μεγάλην ἐπιρροὴν ἐξ ἧς ἐνίοτε ἀποφασίζεται ἡ τύχη τῆς ἐκλογῆς, ἐν τούτοις δὲν πρέπει νὰ σᾶς ἀποκρύψω ὅτι ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου εἶμαι τῆς γνώμης ὅτι ἡδύνατο νὰ εὐρεθῆ τρόπος ἰκανοποιῶν ἐν μέρει τὰς ἀξιώσεις σας ἀναλόγως τῆς προόδου καὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ φύλου σας. Δυστυχῶς ὅμως δὲν περιορίζετε τὰς ἀπαιτήσεις σας ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ ὀρθοῦ, τοῦ δικαίου, ἀλλὰ ζητεῖτε καὶ πράγματα ἀλλόκοτα, θέλετε καὶ καλὰ νὰ γίνητε ἴσαι πρὸς τοὺς ἄνδρας, ἴσως δὲ καὶ νὰ τοὺς ὑποδουλώσητε. Δὲν ἔχομεν πρόσφατον παράδειγμα γυναικὸς θεσάσης τὴν εἰς τὴν Προεδρείαν τῆς Ἀμερικανικῆς Συμπολιτείας ὑποψηφιότητά της ; πρό τινος δὲ γάλλος βουλευτὴς ὑπέβαλε νομοσχέδιον καθ' ὃ ἦτε Γερουσία καὶ ἡ Βουλὴ δέον τοῦ λοιποῦ νὰ συγχροτῶνται ὑπὸ ἀντιπροσώπων ἐξ ἡμισείας ἀμφοτέρων τῶν φύλων.

—'Εκεῖνη.— Δὲν βλέπω ποῦ ἔγκειται τὸ ἀστεῖον τοῦ πράγματος

ὅταν ἡμολογῆτε ὅτι κατ' ἀρχὴν εἴμεθα ἱκαναὶ νὰ διαχειρισθῶμεν τὸ τοῦ ἐκλέγειν δικαίωμα, διαπὶ θέλετε νὰ μᾶς στερήσητε τὸ τοῦ ἐκλέγεσθαι; Μήπως δὲν εἴμεθα τόσον ἀνεπτυγμένα, καὶ νοήμονες ὅσον τὰ τρία τέταρτα τοῦλάχιστον τῶν ἐκλεξιμῶν σας; Δὲν βλέπετε ὅτι τὰ ἀνώτατα ἀξιώματα κατέχονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον παρ' ἀνθρώπων πρὸς οὓς ἂν παραβληθῆ ἡ γυνὴ θέλει ἐκπέσει τῆς ἀξίας της: Τί δὲ νὰ εἶπω περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν διοικεῖτε καὶ καθ' ὃν ἕκαστος ὑμῶν ἐπιτελεῖ τὸ πρὸς τὴν πατρίδα καθῆκόν του; Δὲν βλέπετε ὅτι ἡ τῆς γυναικὸς παρουσία ἐν τῇ Βουλῇ, ἐν τῇ διοικήσει, θέλει ἐγείρει ἀμιλλαν, θέλει δὲ σᾶς δώσει νὰ ἐννοήσητε ὅτι τὸ ἔθνος δὲν εἶναι κτῆμα ἀποκλειστικῶς ὑμέτερον καὶ δὲν δύνασθε συνεπῶς νὰ τὸ μεταχειρίζησθε κατὰ τὰς ἰδίας σας ὁρέξεις; Ὑπὸ τὸ κράτος σας καὶ οἱ νόμοι ἐξέκλιναν τοῦ πρόορισμοῦ των καὶ κατέστησαν ὄπλα ὑμῶν κατὰ τῶν πολιτικῶν σας ἀντιπάλων ἢ δικαιοσύνη κατέστη μέσον καταναγκασμοῦ κατὰ τῶν ἀντιθέτων σας καὶ ἐν γένει πάντα τὰ τιμαλφέστερα τοῦ κράτους συμφέροντα ὑπετάγησαν εἰς τὸ ἀτομικὸν καὶ ἐκλογικὸν σας συμφέρον; Ἐννοεῖτε λοιπὸν νὰ σᾶς ἀφήσωμεν ἡσύχους ὅπως ἐπιτελέσητε τὸ ἔργον τῆς καταστροφῆς; Καὶ δὲν πρέπει νὰ δυνάμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ ἐκφράζωμεν τὰς ἰδέας μας, νὰ ὑπερασπίζωμεν τὴν βᾶσιν καὶ τὸ παλλᾶδιον τῆς κοινωνίας;

— Ἐκεῖνος. — Δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι ἐν μέρει τὰ πράγματα ἔχουσιν ὡς τὰ παριστάς: ἀλλὰ θὰ ὁμολογήσῃς ὅτι μέγα μέρος τῆς κακοδιοικήσεως εἶναι προῖδόν τῆς ἐμμέσου τῶν γυναικῶν ἐπενεργείας: ὀλίγην ἄρα γε ἐπιρροὴν ἐξασκοῦσιν ἐπὶ τῶν πολιτικῶν μας πραγμάτων αἱ γυναῖκες, μητέρες, ἀδελφαὶ καὶ ἄλλαι φίλαι ὑπουργῶν, βουλευτῶν ἢ ἄλλων ἰσχυρῶν προσώπων; Εἶναι γνωστότατον ὅτι δι' αὐτῶν κατορθοῦνται δυσκολώτατα καὶ παρανομώτατα πράγματα, διορίζονται, ὑποστηρίζονται, προάγονται ἀμαθεῖς, ὀκνηροὶ, δουλοπρεπεῖς ὑπάλληλοι, ὑπερασπίζονται κοινοὶ ἐγκληματῆαι, ἀπονέμονται χάριτες εἰς κακούργους αἰμοβαρεῖς καὶ τροφοδοτοῦνται φυγόπονοι, ὠτακουσταὶ καὶ ταπεινοὶ κόλακες. Ἄλλως τε δὲν πρέπει νὰ περιορίζηται τις εἰς φράσεις πομπώδεις ἢ λόγους κενούς, ὑφείλει κυρίως νὰ ὑποδεικνύῃ καὶ προτείνῃ συγχρόνως κατάλληλα πρὸς θεραπείαν τῶν κακῶς κειμένων μέτρα, νὰ παρέχῃ δὲ πᾶσαν ἐγγύησιν ὅτι δύναται νὰ προσδοκᾷ τις παρ' αὐτοῦ τὴν ποθητὴν βελτίωσιν.

— Ἐκεῖνη. — Καὶ πῶς δύνασθε ν' ἀμφιβάλητε περὶ τούτου, ἀφοῦ, ὅ; γνωρίζετε ἀλλιστα, πολλοὶ, πλεῖστα ὅσαι γυναῖκες τυγχάνουσι

καὶ καλλίον κατηρτισμένοι καὶ νοημονέστεραι τῶν κατεχόντων καὶ ἐξασκούντων τὰ διάφορα δημόσια λειτουργήματα ;

—'Εκεῖνος.— Καὶ ἐν τούτοις ἡ γυνὴ εἶναι ὑποδεεστέρα καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν ἀνικάνων καὶ ἀναξίων δημοσίων λειτουργῶν, διότι ἡ φύσις ἐπλασεν αὐτὴν καὶ τὴν ἐπρόικισε μὲ τοιαύτας ιδιότητας, αἵτινες καθιστῶσιν αὐτὴν ἀκατάλληλον διὰ τὰ ἔργα εἰς ἃ ἐννοεῖ νὰ ἐπιδοθῆ καὶ νὰ προσηλωθῆ.

—'Εκεῖνη.— Σεῖς οἱ ἄνδρες εἰσθε οἱ αἵτιοι τῶν κακιῶν ἅς ταῖς γυναῖξιν ἀποδίδετε . . .

—'Εκεῖνος.— Ἄμφιβάλλω, ἀλλὰ καὶ τούτου ἀληθεύοντος, μήπως μεταβάλλεται κατὰ τι ἡ θέσις σας; Οὕτω κοινῶς θεωρεῖται ὅτι σπανίως ἀπαντᾷ τις ἐχέμυθον γυναῖκα· φαντάζομαι δὲ τοιαύτην προῖσταμένην τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ἢ διευθύνουσαν Πρεσβείαν ἢ Προξενεῖον, ἧτις, ἕνεκα τῆς ἀκριτομυθίας της, θέλει ἐκθέτει τὰ τοῦ Κράτους συμφέροντα . . .

—'Εκεῖνη.— Τοῦτο δὲν εἶναι ἀκριβές, αὐτὰ τὰ λέγουν αἱ κακαὶ γλῶσσαι: πόσαι τῶντι γυναῖκες ἐβασίλευσαν ἐπὶ μεγάλων κρατῶν καὶ ἐν τούτοις δύνασθε νὰ μοὶ ἀναφέρητε ἔστω μίαν τὰ τοῦ κράτους μυστικὰ προδόσασαν; Δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι ἐνίοτε κατέχεται ἡ γυνὴ ὑπὸ γλωσσαλγίας, ὅτι εἶναι ἐνθουσιώδης εἰς ὅ,τι καὶ ἂν λέγη, τὸ δὲ ἀδόλεσχον αὐτῆς ἄγει ἐνίοτε εἰς ἀκριτομυθίαν· ἀλλὰ τοῦτο ἀποδοτέον καὶ εἰς τὸ ὀλιγάσχολον ἡμῶν καὶ εἰς τὴν μὴ σπουδαιότητα τῶν ἐμπιστευομένων ἡμῖν ἔργων, διότι μὴ δυνάμεναι ν' ἀσχολώμεθα εἰς σπουδαῖα πράγματα, κατ' ἀνάγκην τρέπομεν τὰς φροντίδας μας εἰς τὰ μάταια. Ἄλλὰ δύνασαι ν' ἀρνηθῆς ὅτι ὅλαι σχεδὸν αἱ γυναῖκες γινώσκουν τῶν ἀνδρῶν των τὰ μυστικὰ καὶ ἐν τούτοις δὲν μοὶ φαίνεται νὰ μετεμελήθησάν ποτε σύζυγοι διότι ἐξεμυστηρεύθησαν εἰς τὰς γυναῖκας των . . .

—'Εκεῖνος.— Ὅθ μοὶ ἐπιτρέψητε νὰ σᾶς παρατηρήσω, ὅτι δὲν εἶναι ἀληθές ὅτι γυναῖκες δὲν ἐπρόδωσαν τὰ μυστικὰ τῶν ἀνδρῶν ἐξ ἀκριτομυθίας· ἀπεναντίας ἡ ἱστορία ἀναφέρει πλεῖστα ὅσα τοιαῦτα παραπτώματα, τόσον δὲ δημῶδης κατέστη ἡ περὶ τῆς ἀκριτομυθίας σας φήμη ὥστε ἐρρέθη: «Ἡ γυνὴ κρύπτει μόνον ὅ,τι δὲν γνωρίζει». Ἄλλ' ἡ κυριωτάτη κακία ἣν ἐλέγχομεν τῇ γυναικὶ εἶναι ἡ ζηλοτυπία . . .

—'Εκεῖνη.— Μοὶ φαίνεται ὅτι αὕτη εἶναι κοινὴ εἰς τε τὸν ἄνδρα καὶ εἰς τὴν γυναῖκα, διότι δυσπιστοῦντες οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνδρῶν καὶ ἀμφιβάλλοντες ὅτι τοὺς ἀγαπῶσιν αἱ γυναῖκές των, καθίστανται ζη-

λότυποι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι, κατακλείοντες αὐτάς ἐν τῷ οἴκῳ καὶ αὐξάνοντες οὕτω τὴν πονηρίαν των.

—'Εκεῖνος.— Δὲν ἀρνούμαι ὅτι τοῦτο συμβαίνει ἐνίοτε· ἀλλὰ μεγίστη ὑπάρχει διαφορὰ διότι δὲν ἐλαύνονται ἀμφοτέρω ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὁρμῶν καθότι ὁ μὲν ἀνὴρ κακολογεῖ ἕνεκα προσωπικῶν λόγων ἢ συμφέροντος, ἡ δὲ γυνὴ καθ' ἑξῆς, διότι ἐκάστη τούτων ζηλοτυπεῖ τὴν ἑτέραν, ἂν ᾖ ἡναι ὠραιότερα ἢ κομψότερα ἢ πλουσιώτερα αὐτῆς, ἢ δύναται νὰ ἐπιδειχθῇ κάλλιον ἢ αὐτή. Ἐνεκα αὐτοῦ καὶ μόνου τοῦ φυσικοῦ ἐλαττώματος τῆς γυναικός, μεγάλη θέλει ἐπέλθει συμφορὰ εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ κράτους ἂν παραχωρηθῇ τῷ γυναικείῳ φύλῳ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγεσθαι· ἄς φαντασθῇ ἕκαστος τί θέλει συμβῆ ἂν ᾗτο δυνατόν νὰ πραγματοποιηθῇ ποτε ἡ ἰδέα τοῦ γάλλου βουλευτοῦ· κατ' αὐτὴν τὸ ἡμισυ τῆς Βουλῆς θέλει ἀποτελεῖσθαι ἐξ ἀντιπροσώπων τοῦ γυναικείου φύλου, διότι τοιαύτη εἶναι ἡ ἀριθμητικὴ ἀναλογία τῶν γυναικῶν πρὸς τοὺς ἄνδρας. Κατ' ἀνάγκην τὸ ἐν τῇ Βουλῇ γυναικεῖον κόμμα θέλει ἔχει ἀρχηγόν, διότι ἄνευ τοιούτου ἀδύνατον νὰ ἐπιδιώξῃ τι συμφέρον ταῖς γυναιξίν. Ἐν τῷ κόμματι τούτῳ οὐδέποτε θέλει ὑπάρχει πειθαρχία, ἀλλ' ἀδιάλειπτος λογομαχία περὶ προτιμήσεων, διαπληκτισμοὶ περὶ προσωπικῶν ζητημάτων καὶ τὰ παρόμοια, καὶ τί δύναται τις ἐντεῦθεν νὰ προσδοκᾷ εἰ μὴ ἀρνητικὸν ἀποτέλεσμα καὶ δι' αὐτὰ ἀκόμη τὰ συμφέροντα τοῦ γυναικείου φύλου; Τὸ δ' αἶσθημα τῆς ζηλοτυπίας εἶναι τόσον ἀνεπτυγμένον εἰς τὴν γυναῖκα, ὥστε ἀναμφιβόλως θέλει συμβῆ νὰ ἴδῃ τις ἐκεῖνο τὸ κόμμα οὐτινος ἢ ὑποψήφιος δὲν κατῴρθωσεν νὰ λάβῃ τὴν ἀρχηγίαν καὶ τὴν ἄμεσον διεύθυνσιν νὰ ἐνωθῇ μετὰ τῶν ἀνδρῶν βουλευτῶν ὅπως ἐκδικηθῇ τὸ ἀντίθετον γυναικεῖον κόμμα: σὰς ἐρωτῶ, τί καλὸν ἀναμένει τις ἐκ τοιαύτης καταστάσεως πραγμάτων; Ἄς ὑποθέσωμεν πρὸς στιγμὴν ὅτι τὸ γυναικεῖον κόμμα κατορθοῖ νὰ ὑπερισχύσῃ ἐν Βουλῇ ἐπωφελοῦμενον τῆς ἀσθενείας, τῆς ἀπουσίας ἢ τοῦ θανάτου βουλευτῶν τινῶν ἀνδρῶν· δὲν βλέπετε ὁποῖα συμφορὰ, ὁποῖα καταστροφή ἐπιφυλάσσεται τῷ κράτει, τὸ ὁποῖον καθημερινῶς θὰ ἔχῃ ὑπουργικὰς μεταβολάς, ἀναστάτως τῆς ὑπαλληλίας; Τί δὲ ἀναμένει ἡμᾶς τοὺς ἄνδρας, πρὸς οὓς βεβαίως θέλουσι δεῖξει αὐταὶ ἐχθρικὰ καὶ τυραννικὰ αἰσθήματα, ἅτε κατεχόμεναι ὑπὸ φιλεκδικίου πνεύματος τὸ ὁποῖον θέλει παροτρύνει αὐτάς νὰ μᾶς ἐκδικηθῶσιν ἀνθ' ὧσων παραπονοῦνται ὅτι ὑπέφερον ἐπὶ τοσοῦτους αἰῶνας ὑπὸ τὸν ζυγὸν μας!

—'Εκεῖνη.— Ἴνα φθάσῃς εἰς τὰ ἀποτελέσματα εἰς ἃ καταλήγεις

ἀναγκάζεσαι νὰ κρίνης ἐξ ἰδίων τὰ ἀλλότρια. Ἡμεῖς ζητοῦμεν καὶ ὑποσχόμεθα τὴν βελτίωσιν τῶν κακῶς κειμένων, ἀπελπισθεῖσαι νὰ ἐπιτύχωμεν ταύτην παρ' ὑμῶν· ἀλλὰ καὶ ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι δὲν τὸ ἐπιτυγχάνομεν, τί τὸ κακὸν ἀφοῦ σεῖς μὲν ἐδέειχθητε ἀνάξιοι νὰ βελτιώσητε κατὰ τι ὄχι μόνον τὴν κοινωνικὴν κατάστασιν, ἀλλ' οὔτε καὶ τὴν τοῦ φύλου σας, ἥτις ὁσημέραι δεινοῦται;

— Ἐκεῖνος. — Θὰ ἠνούνουν τὸν θόρυβον καὶ τὸν πάταγον, οὓς κάμετε, τὰς ἀπειλάς, ἃς μᾶς ἀπευθύνετε, ἐὰν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐλπίσωμεν τι καλὸν παρ' ὑμῶν, ἀλλὰ οὐδὲν ἔχομεν διδόμενον, τοιαύτην παρέχον ἡμῖν ἐλπίδα· τὸ πᾶν μᾶς λέγει ὅτι μᾶς ἄγεται εἰς τὴν καταστροφὴν. Ἀλλὰ δὲν εἶναι αἱ μόναι κακαίαι, ἃς προσάπτομεν εἰς τὸ φύλον σας. Ἀπόρροια τῆς ζηλοτυπίας σας εἶναι τὸ ἀσθενές, τὸ ἀνίσχυρον τοῦ αἰσθηματος τῆς φιλίας, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἡ φιλία τῶν γυναικῶν εἶναι ἀστατος καὶ εὐθραυστος, καθιστᾷ δὲ τὰς γυναικῆς εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν σκληρᾶς ἰδίως πρὸς τὰς ὁμοφύλους των . . .

— Ἐκεῖνη. — Πῶς; Εἶναι δυνατὸν νὰ λέγητε ταῦτα περὶ τῶν γυναικῶν, αἵτινες εἰσὶ φύσει λεπταὶ καὶ ἀβραὶ τὴν συμπεριφορὰν καὶ ὧν ἡ ἀγαθὴ ψυχὴ κατέστη πλέον παροιμιώδης, εἶνε δὲ πασίγνωστον, πανθομολογούμενον, ὅτι περικλείει αὕτη πᾶν εὐγενές καὶ πᾶν τρυφερόν αἶσθημα . . .

— Ἐκεῖνος. — Βεβαίως ὅταν ἡ γυνὴ εἶναι ἀγαθὴ· ἀλλ' ἢ μὴ ἔχουσα φυσικὴν ἀγαθότητα εἶναι, θὰ τὸ ὁμολογήσητε καὶ σεῖς, πονηρὰ καὶ σκληρὰ ἐν ταῖς κακαίαις. Ἡ ἱστορία μᾶς διδάσκει, ὅτι ὁσάκις γυνὴ ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἐξεδικήθη διὰ τοῦ σκληροτέρου τρόπου τὰς γυναικῆς, ἃς ἐζηλοτύπει . . . .

— Ἐκεῖνη. — Ἡ ἱστορία, ἣν ἐπικαλεῖσθε πρὸς ἐπίρρωσιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ σας, διδάσκει τούναντιον ὅτι οἱ ἄνδρες διέπραξαν τερατοουργήματα κατὰ τῶν ἀντιπάλων των· ταῦτα ἀποσιωπάτε, διότι δὲν σᾶς συμφέρει νὰ τὰ ἀποκαλύψητε, καὶ ἀναφέρετε μικρὰν ἐξάίρεσιν . . .

— Ἐκεῖνος. — Ἄν ἀναφέρησαν καὶ ἄνδρες σκληροί, εἰς τοῦτο παρωτρύνθησαν ἐκ λόγων ἀναποδράστου ἀνάγκης, ἢ διότι ἀπῆται τοῦτο τὸ συμφέρον τοῦ κράτους. Ἐνῶ ἡ ζηλοτυπία παρώτρυνε πολλάκις γυναικῆς, ὅπως καταστρέψωσιν ἀντιπάλους, οἵτινες οὐδὲν κακὸν ἔκαμαν εἰς τὸ ἔθνος, ἀλλ' ἔσχον τὸ ἀτύχημα νὰ ἦναι ὠραϊότεραι, κομψότεραι τῶν ἐν τῇ ἐξουσίᾳ. Ἡ φυσικὴ τῆς γυναικὸς εὐκισθησία ἀναπτύσσει ἐν αὐτῇ ὡς ἀπεδείχθη πλέον, τὸ αἶσθημα τῆς ζηλοτυπίας εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε ἐν τῇ παραφορᾷ της οὐδένα ἔχει αὕτη χαλινόν, οὐδὲν

γνωρίζει ὄριον· σὰς ἐρωτῶ λοιπόν : ὅποια μᾶς παρέχεται ἐγγύησις, ὅτι δὲν θέλομεν γίνεσθαι θύματα τῆς ζηλοτυπίας σας· ὅτι διὰ τοῦ νόμου καὶ τῆς δικαιοσύνης θέλομεν εὔρει τὴν προσήκουσαν προστασίαν ; Ἡ φυσικὴ αὐτῆ ἀδυναμία τῆς γυναικὸς εἶναι ἀσυμβίβαστος μὲ τὰ προσόντα, ἅτινα δέον νὰ κοσμῶσι τὸν πολιτικὸν ἄνδρα, ὅστις ἀπαθὴς καὶ ἔχον τὸ αἶσθημα τῆς δικαιοσύνης, νὰ μὴ παρασύρηται, διότι ὡς ἀρχηγὸς κόμματος ἢ γυνὴ δέον νὰ συνδέηται διὰ στενῶν δεσμῶν μετὰ τῶν ὀπαδῶν της· εἶναι τὸ τοιοῦτον δυνατὸν καὶ δὲν θὰ παρίσταται τις εἰς ἀενάους ἀντιζηλίαις ἡλικιωμένων γυναικῶν πρὸς νέας, ἃς θὰ ζηλοτυπῶσιν ὡς ὠραιότερας ; Ἀφ' ἐτέρου ὡς βουλευτὴς ἢ γυνὴ θὰ ἔχη τοὺς ἐκλογεῖς της· νομίζετε ὅτι δὲν θὰ ὑπάρχουν ἀντιζηλῖαι, ὅτε αἱ νέαι θὰ ἔχουν τὴν ἀπαίτησιν νὰ ἐπιβάλῳνται διὰ τῆς ὠραιότητος καὶ τῆς καλλονῆς των, αἱ δὲ ἡλικιωμένοι θὰ ταῖς ἀμφισβητῶσι τὰ πρωτεῖα ; Δὲν βλέπετε τὰ ἀποτελέσματα τῶν τοιούτων ἀντιζηλιῶν ; Ἀλλὰ προχωρῶ εἰς τὴν ἀρίθμησιν. Ἡ γυνὴ εἶναι φύσει σπάταλος, ἀρέσκεται δὲ τὰ μέγιστα εἰς τὰς ἐπιδείξεις· πόσοι δὲ σύζυγοι δὲν κατεστράφησαν ἔνεκα τῶν ὑπερόγκων δαπανῶν τῶν συζύγων των διὰ τὰς ἐνδυμασίας, ὅπως οὕτως ἀκολουθῶσι τὸν συρμὸν καὶ δυνηθῶσι νὰ ὑπερτερήσωσι τῶν ὁμοφύλων των ; . . .

—Ἐκείνη.— Τίς ἄλλος συνετέλεσεν εἰς τοῦτο εἰμὴ ὁ ἀνὴρ, ὅστις νομίζων τὴν γυναῖκα σπάταλον, ἀπεστέρησεν αὐτὴν πάσης χρημάτων διαχειρίσεως καὶ οὕτω κατέστησεν αὐτὴν φιλοχρήματον ;

—Ἐκεῖνος.— Σὰς ἔκαμα ἤδη τὴν παρατήρησιν ὅτι δὲν ἐρευνῶ παντάπασι τίς ὁ αἴτιος τῶν ἀποδιδομένων τῇ γυναικὶ κακιῶν· ἀρκεῖ ὅτι συνομολογεῖτε τὸ ὀρθὸν τῶν λόγων μου. Σὰς ἐρωτῶ λοιπόν· παραδέχεσθε ὅτι ἔνεκα τῆς φυσικῆς της ταύτης ἀδυναμίας ἢ γυνὴ εἶναι ἀκατάλληλος ὅπως διευθύνῃ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τῇ ἐμπιστευθῇ τις τὴν τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Κράτους διαχείρησιν καὶ μάλιστα νὰ ἐλπίζῃ τις ποτε παρ' αὐτῆς τὴν ἐπιτεῦξιν τοῦ ἰσοζυγίου τοῦ προϋπολογισμοῦ ;

—Ἐκείνη.— Κακῶς ἐξετιμῆσατε τὴν ἀπάντησιν μου, διότι οὐδὲν ἄνεγνώρισα τὸ βᾶσιμον τῆς ἀποδιδομένης ἡμῖν κακίας· εἶπον μόνον ὅτι ὁ ἀνὴρ θεωρεῖ τὴν γυναῖκα ὡς σπάταλον. Ἄναχωροῦντες ἐπομένως ἐξ ἐσφαλμένης ἀρχῆς δὲν εἶναι καθόλου παράξενον νὰ καταλήγητε εἰς ἄτοπα συμπεράσματα, διότι πότε σὰς ἐδόθη εὐκαιρία νὰ μᾶς ἰδῆτε ἐν τοῖς πράγμασι, πότε σὰς ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ κρῖνητε τὸ

οικονομικόν μας σύστημα, ὅπερ κατακρίνετε πρὶν ἢ ἰδῆ ποτε τὸ φῶς, πρὶν ἢ ἐφαρμοσθῆ ποτε ;

— Ἐκεῖνος. — Αὐτὸ μόνον ἔλειπε, νὰ ἔλθητε δηλαδὴ εἰς τὴν ἐξουσίαν διὰ νὰ μᾶς δεῖξητε ὅτι εἶσθε ἀνώτεροι τῆς περὶ ὑμῶν σχηματισθείσης φήμης ! Σᾶς γνωρίζομεν κάλλιστα, καθὼς ἤξευρομεν κάλλιστα τὸ τι δύναταί τις ν' ἀναμένη παρ' ὑμῶν. Αὐτὰ εἶναι λοιπὸν τὰ ἐφόδια, αὐταὶ εἶναι αἱ ἐγγυήσεις ἅς τὸ γυναικεῖον φύλον παρέχει πρὸς βελτιώσιν τῶν κακῶς ἐχόντων ; Ἄς ὑποθέσωμεν πρὸς στιγμὴν ὅτι ἀπατώμεθα εἰς τὰς κρίσεις μας, ὅτι κέκτησθε ὅλα τ' ἀπαιτούμενα προσόντα. Εἰς τί ἡ συγκατάθεσις αὕτη θέλει σᾶς ὠφελήσει ; Μήπως αἱ ἀποδιδόμεναι ταῖς γυναιξὶ κακίαι εἶναι ὁ μόνος λόγος ἕνεκα τοῦ ὁποίου δὲν ἀρμόζει νὰ σᾶς ἀπονεμηθῆ τὸ τοῦ ἐκλέγεσθαι δικαίωμα ; Σᾶς ἐξήγησα πρὸ μικροῦ τοὺς λόγους ὧν ἕνεκα σᾶς στεροῦμεν τοῦ δικαιώματος τῆς ψήφου· ἐκεῖνοι οὖς ἀντιτάττομεν κατὰ τῆς παραχωρήσεως τῆ γυναικὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐκλέγεσθαι εἶναι ἰσχυρότεροι. Τῶντι διὰ νὰ κατορθώσῃ ἡ γυνὴ νὰ ἐκλεχθῆ βουλευτῆς, ὀφείλει νὰ δαπανᾷ τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου καὶ τῆς περιουσίας της ἢ τοῦ ἀνδρός της πρὸς ἄγρην ψήφου, νὰ δέχεται ἐν τῷ οἴκῳ της τοὺς ἐκλογεῖς της, περιποιουμένη καὶ κολακεύουσα αὐτούς, νὰ μεταβαίνει εἰς τὰς διαφόρους ἀρχὰς πρὸς ὑπεράσπισιν καὶ ἐνέργειαν τῶν ὑποθέσεων τῶν ἐκλογέων· ἐκτὸς τούτου, τὸ ὄνομά της θέλει καταστῆ τὸ θέμα δημοσίων συζητήσεων, αὕτη δὲ τὸ ἀντικείμενον τῆς γενικῆς περιεργείας, τὸ θέμα τῶν ἐν τοῖς πολιτικοῖς καὶ ἄλλοις κύκλοις ὁμιλιῶν, τῶν ἐν ταῖς ἐφημερίσι δημοσιευόμενων ἄρθρων, ἢ εἰκῶν της θέλει καταχωρεῖσθαι εἰς τὰς εἰκονογραφικὰς ἐφημερίδας κλπ. Ὅταν δὲ γείνη βουλευτῆς θὰ ᾖ καὶ ὑποχρεωμένη νὰ διατελῆ ἀκαταπαύστως εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἐκλογέων της, ν' ἀναβαίνοκαταβαίνει τὰ Ὑπουργεῖα καὶ τὰς ἄλλας ἀρχὰς χάριν τῶν συμφερόντων, καὶ τῶν ὑποθέσεων τῶν ἐκλογέων της, νὰ φοιτᾷ εἰς τὰ σαλόνια τῶν πολιτικῶν συναδέλφων της, νὰ δέχεται τοὺς πολιτικούς της φίλους, ἐγκαταλιμπάνουσα τὰ τοῦ οἴκου, τὰ τέκνα της εἰς τὴν τύχην. . . . Ἄλλὰ τότε ἡ τύρβη τοῦ πολιτικοῦ βίου θέλει ἐκφυλίσει τὴν γυναῖκα καὶ ἐκτροχιάσει αὐτὴν ἀπὸ τοῦ φυσικοῦ της προορισμοῦ.

— Ἐκεῖνη. — Ἀρνεῖσθε ὅτι καὶ τὴν σήμερον αἱ γυναῖκες καταγίνονται περὶ πολιτικῆς, ὅτι φοιτῶσιν εἰς τὰ πολιτικὰ τῶν ἀνδρῶν των σαλόνια, ὅτι ὑποδέχονται καὶ περιποιῶνται τοὺς ἐκλογεῖς καὶ τοὺς πολιτικούς των φίλους, ὅτι καὶ νῦν ἀκόμη εἶναι ἀρκούντως ὡς τὸ ὠμολογήσατε σεῖς ὁ ἴδιος, ἐπαισθητῆ ἢ ἐπὶ τὸν ἄνδρα ἐνασκουμένη ἐπί-

δρασις τῆς γυναικός, ἣτις οὕτω σπουδαῖον μέρος λαμβάνει εἰς τὰ τῆς πολιτείας ;

— Ἐκεῖνος. — Καὶ ὅποιαν δύναται νὰ ἔχη σχέσιν ἢ παρατήρησις σας μὲ τὸ προκειμενον ζήτημα; Ἐνόσω ἡ γυνὴ περιορίζεται νὰ βοηθῇ τὸν ἄνδρα της, νὰ μένη ἐν τῷ οἴκῳ της, οὐδὲν τὸ ἄτοπον: ὅταν ὁμως ἐξέλθῃ τοῦ κύκλου της τούτου, τότε συμβήσονται ὅσα σὰς ἀνέπτυξα. Καὶ ταῦτα μὲν καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκτὸς τοῦ βουλευτηρίου ἐνεργειαν τῆς γυναικός· ἐντὸς δ' αὐτοῦ ἔχει αὕτη νὰ ἐπιτελέσῃ πολὺ σπουδαῖα καθήκοντα εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὁποίων δὲν θέλει εἶσθαι πάντοτε εἰς θέσιν νὰ ἐπιδιδῆται προσηκόντως, διότι θέλει συχνάκις κωλύεσθαι, ἔνεκα αὐτῆς τῆς φυσικῆς ἀποστολῆς της, νὰ προσέρχεται εἰς τὸ βουλευτήριον καὶ συμμετάσχει τῶν κοινοβουλευτικῶν ἐργασιῶν. Ἐπὶ πολλοὺς ἐνίοτε μῆνας θὰ εὐρίσκηται ἡ γυνὴ εἰς τὴν ἀνάγκην ν' ἀπουσιάσῃ τοῦ βουλευτηρίου, νὰ μένη μακρὰν τῆς ἐνεργοῦ πολιτικῆς, διότι ἡ ἀξιοπρέπεια της δὲν θέλει τῇ ἐπιτρέψῃ νὰ ἐμφανισθῇ καὶ δὴ καὶ νὰ ἀνέλθῃ ἐπὶ τοῦ βήματος ἐν καταστάσει ἐγγυμοσύνης καὶ ἂν τυχὸν τὸ ἀποφασίσῃ, διὰ λόγους ἀνωτέρας ἀνάγκης, δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ συμβῇ ὥστε σφοδρὰ συγκίνησις ἐπὶ τοῦ βήματος νὰ προκαλέσῃ τὸν πρόωρον τοκετόν; Ὡραῖον θέλει τῷντι εἶσθαι τὸ θέαμα! Δύναται ἐντεῦθεν νὰ προκύψῃ ὥστε καὶ νὰ μὴ κατορθοῖ τὸ γυναικεῖον κόμμα νὰ ἔχη διαρκῶς ἀπαρτίαν ἐν ἡ περιπτώσει τὸ ἀνδρικὸν τοῦ βουλευτηρίου ἀποχωρήσει; Ἄς προϊδῶμεν δὲ καὶ τὴν περίστασιν ὑπερισχύσεως ἐν τῇ Βουλῇ τοῦ γυναικείου κόμματος· καθῆκον τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ ἔθνους ἔσται ν' ἀναθέσῃ τὸν σχηματισμὸν τῆς νέας κυβερνήσεως εἰς τὴν ἀρχηγὸν τοῦ γυναικείου κόμματος: πόσον ἀστεῖον θὰ ᾔηται ἂν ἡ περίστασις τὸ φέρῃ ὥστε καθ' ἣν στιγμὴν προσκληθῇ αὕτη εἰς τὰ ἀνάκτορα νὰ συμπέσῃ νὰ ᾔηται λεχὼ ἢ νὰ ἡσθάνη τὰς ὠδῖνας τοῦ τοκετοῦ; Καὶ ἂν τοῦτο δὲν συμβῇ καθ' ἐκείνην τὴν περίστασιν, δὲν εἶναι φόβος μὴ λάβῃ χώραν κατόπιν; δὲν βλέπετε δὲ πόσον θὰ ᾔηται ἀναξιοπρεπές διὰ τὴν πρωθυπουργὸν ἢ τὴν Ὑπουργὸν ν' ἀνέλθωσιν ἐπὶ τοῦ βήματος τῆς βουλῆς ἐν καταστάσει ἐγγυμοσύνης ἢ κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν ἐπερωτήσεως τινος νὰ αἰσθανθῶσι τὰς ὠδῖνας τοῦ τοκετοῦ καὶ τότε ὁ ἐπερωτήσας ὑποχρεωθήσεται ν' ἀναμείνῃ τὴν ἀπάντησιν μετὰ τὸν τοκετόν;

— Ἐκεῖνη. — Ὅλα αὐτὰ εὐκόλον εἶναι νὰ προληφθῶσιν ἂν τὸ τοῦ ἐκλέγεσθαι δικαίωμα ἀναγνωρισθῇ τῇ γυναικὶ ἀπὸ τοῦ 40 ἢ 50 ἔτους τῆς ἡλικίας της, ἢ χορηγηθῇ μόνον εἰς τὰς ἀγάμους καὶ τὰς χήρας.

— Ἐκεῖνος. — Ἐχων ὑπ' ὄψει τὴν ἀξιώσιν σας τοῦ νὰ ἦσθε ἐν ἴσῃ μοίρᾳ πρὸς τὸν ἄνδρα, δὲν νομίζω τόσον εὐκολον τὸ νὰ γίνῃ ἐκ μέρους τῶν γυναικῶν αὐτὴ ἡ συγκαταθεσις. Ἄλλὰ καὶ ἂν ἐπιτευχθῇ αὕτη, οἱ λοιποὶ οὕς σᾶς ἀνέφερον λόγοι ἤκιστα συνηγοροῦσιν ὑπὲρ τῆς παραχωρήσεως τῷ γυναικίῳ φύλῳ πολιτικῶν δικαιωμάτων. Λέγετε ν' ἀπαγορευθῇ εἰς τὰς ἐγγάμους γυναῖκας ἡ ἐξάσκησις τῶν ἐν λόγῳ δικαιωμάτων· εἶναι ἄρα γε τὸ μόνον ἀντικείμενον τῶν ἀξιώσεών σας; Σεῖς ἐννοεῖτε καὶ καλὰ νὰ καταστῆτε ἴσαι καθ' ὅλα πρὸς τὸν ἄνδρα, νὰ δύνασθε νὰ ἀνέρχησθε εἰς τὰ ἀξιώματα, ἅτινα εἰς μόνον τὸν ἄνδρα εἶναι τὴν σήμερον προσιτά. Σᾶς ἐρωτῶ λοιπόν: ὁ προορισμὸς τῆς γυναικός, ἡ ἀποστολὴ αὐτῆς θέλει ἄρα γε τῇ ἐπιτρέψει νὰ ἐκπληρῇ προσηκόντως καὶ συνεχῶς τὰ τῆς θέσεώς της καθήκοντα καὶ δὲν θὰ βλέπωμεν καθημερινῶς ἐκ περιτροπῆς τὸ γραφεῖον ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς τμηματάρχου κεκλεισμένον διὰ λόγους ἐκπληρώσεως τοῦ φυσικοῦ της προορισμοῦ; Τὰ συμφέροντα καὶ αἱ ὑποθέσεις τῆς Πολιτείας ἐπιτρέπουσι τὴν τοιαύτην συνεχῆ διακοπὴν εἰς τὴν διεξαγωγὴν αὐτῶν; Δὲν πιστεύω καὶ ἐνταῦθα νὰ ἰσχυρισθῆτε ὅτι τὰ πάντα συμβιβάζονται ἂν εἰς μόνον τὰς ἀγάμους γυναῖκας καὶ εἰς τὰς χήρας περιορισθῇ τὸ δικαίωμα τοῦ διορίζεσθαι, διότι τότε ὅλαι αἱ γυναῖκες θέλουσιν ἐμμέσως ὑποχρεωθῆ εἰς ἀγαμίαν, ἧς ἀποτέλεσμα ἔσται ἡ βαθμηδὸν ἐξαφάνισις τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

— Ἐκείνη. — Μοί φαίνεται ὅτι ἐξογκώνετε ὑπὲρ τὸ δέον τὰ πράγματα. Νομίζει τις ὅτι ὄνειρεύεται ὅταν σᾶς ἀκούη λέγοντα ὅτι ἐξαφανισθήσεται τὸ ἀνθρώπινον γένος ἂν ἐλάχιστος ἀριθμὸς γυναικῶν ἀσπασθῇ τὸ πολιτικὸν στάδιον ἢ εἰσέλθῃ εἰς τὴν διοίκησιν· μήπως αὐταὶ θέλουσιν ἐπ' ἄπειρον διατηρήσει τὰς θέσεις των; Ὡς τὸ πλεῖστον τῶν ἀνδρῶν ἐκλέγουσι τὸ πολιτικὸν ἢ διοικητικὸν στάδιον ὡς μέσον ἀποκαταστάσεως, καὶ αἱ γυναῖκες τοιαύτην τινα θέλουσι κάμει χρῆσιν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων. . .

— Ἐκεῖνος. — Ἄν αἱ θέσεις ἦναι ὀλίγαι δὲν ἔπεται ὅτι ὀλίγαι μόνον γυναῖκες θέλουσι καταδικάσει ἑαυτὰς εἰς ἀγαμίαν, καθόσον σᾶς εἶναι γνωστὸν ὅτι πολλοὶ μνηστῆρες θὰ ἦναι δι' ἐκάστην θέσιν καὶ ἐπὶ πολὺ θ' ἀναμένωσιν εὐνοϊκὴν περίστασιν, ὅπως διορισθῶσι. Προστίθημι δ' ὅτι πολὺ κακὸν μέσον ἀποκαταστάσεως εὕρισκω ἐν τῇ ἀπονομῇ τῇ γυναικί ἴσων πρὸς τὸν ἄνδρα δικαιωμάτων, διότι ποῖος θὰ ἦναι ἐκεῖνος ὁ ἀνὴρ ὅστις θ' ἀποφασίσῃ νὰ συζευχθῇ γυναικᾷ, ἧτις ἵνα φθάσῃ ἐκεῖ ὅπου εὐρίσκεται ἐδέησε νὰ κάμῃ θυσίαν τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ φύλου

του, τοῦ γοήτρου της, ποιουμένη χρῆσιν ἐκείνων τῶν μέσων, εἰς τὰ ὁποῖα τὴν σήμερον καταφεύγομεν ἡμεῖς οἱ ἄνδρες, ἦτοι τοῦ ψεύδους, τῆς συκοφαντίας, τῆς ῥαδιουργίας, τῆς κολακείας; Ἄλλως τε μοὶ φαίνεται ὅτι τοῦτο θέλει τύχει στενῆς, στενοτάτης ἐφαρμογῆς, διότι γνωρίζετε κάλλιστα ὅτι ὅπως καταλάβῃ τις δημοσίαν τινα θέσιν ἢ ἐξασκήσῃ τὰ πολιτικὰ αὐτοῦ δικαιώματα δεόν νὰ ᾔναι ἐνήλικος. Σὰς ἐρωτῶ λοιπόν: εἶναι ἢ οὐ ἀληθές ὅτι ἡ ἀποκατάστασις κόρης ἀποβαίνει πολὺ δύσκολος μετὰ τὴν ἐνηλικιότητά της; Ἄν τοῦτο ᾔναι ἀληθές, πῶ βασιζέσθε φρονοῦσαι ὅτι τὴν δυσκολίαν ταύτην θέλει αὕτη ὑπερνικήσῃ διὰ τῆς καταλήψεως δημοσίου ἀξιώματος ἢ τῆς ἐξασκήσεως πολιτικῶν δικαιωμάτων; Μήπως διότι κατέστη δημοσία γυνή, ἀποβαλοῦσα πᾶν τὸ θελκτικόν τὸ διακρίνον τὸ ὠραῖον φύλον, καθότι παρατηρήθη ὅτι ἡ γυνή ἢ συναναστρεφομένη τοὺς ἄνδρας, ἰδίως δὲ τοὺς πολιτικούς, λαμβάνει τὰς ἐξεις, τὰ ἰδιώματά των . . .

— Ἐκείνη. — Ἰσα ἴσα ἀφοῦ, ὡς ὁμολογεῖτε καὶ σεῖς, δυσκόλως τυγχάνει ἢ διὰ γάμου ἀποκατάστασις ἐνηλικίου γυναικός, δυσκολεύομαι νὰ παραδεχθῶ ὅτι τὸ ἀξίωμα δι' οὗ αὕτη περιβληθήσεται δὲν θέλει τῇ χρησιμεύσει ὡς δέλεαρ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες θὰ ἔχωσιν ἀνάγκην κυβερνητικῆς ὑποστηρίξεως ἢ τῆς προστασίας ἀρχῆς τινος; . .

— Ἐκεῖνος. — Πολὺ ἀμφιβάλλω . . . Νομίζω δ' ὅτι ἐξ ὧων σὰς εἶπον ἐπέισθητε ἤδη καὶ ἡ ἰδία, ὅτι ἀντὶ νὰ ἐπιδιώκῃτε, διὰ τῶν ἀξιώσεών σας, τὴν ἀνύψωσιν τοῦ γυναικείου φύλου, ἐπιτυγχάνετε τὴν κατὰπτωσίν του καὶ ἐπισπύδετε τὴν καταστροφήν τοῦ Κράτους διὰ τῆς ἀνατροπῆς τῆς οἰκογενείας. Ἡ οἰκογένεια, ἣς ἡ γυνή ἀποτελεῖ τὸν κύριον μοχλόν, εἶναι ἡ βᾶσις τῆς πολιτείας, τὸ παλλαδίον τῆς κοινωνίας. Ὅταν δὲ ἡ γυνή, διὰ τῆς παραμελήσεως τοῦ ἱερωτέρου τῶν καθηκόντων της, τούτέστι τῆς ἀνατροπῆς τῶν τέκνων, ἦτις ἐπιτυγχάνεται δι' ἀκαμάτου ἐπαγρυπνίσεως, δι' ἀδιαλείπτων φροντίδων, διὰ συνετῶν παραινήσεων, καὶ καλῶν παραδειγμάτων, ὑποσκάπτει τὰ θεμέλια τῆς οἰκογενείας, αὐτὸ τὸ κράτος ὑπονομεύει. Ὁ προορισμὸς τῆς γυναικὸς ἐν τῇ κοινωνίᾳ εἶναι ἀρκούντως ὑψηλός, ἢ ἀποστολὴ αὐτῆς ἐξόχως σπουδαία, ὥστε διὰ μόνης τῆς πιστῆς ἐκτελέσεως τῶν καθηκόντων της νὰ παράσῃ αὕτη πολύτιμον εἰς τὸ κράτος ὑπηρεσίαν. Δὲν εἶναι λοιπόν καλλίτερον νὰ παύσῃτε ἔχουσαι τοιαύτας ἰδέας, προβάλουσαι τοιαύτας ἀξιώσεις, αἵτινες καὶ τὸ φύλον σας δύνανται νὰ καταστήσωσι γελοῖον καὶ τὴν πολιτείαν νὰ καταστρέψωσι. Δὲν εἶναι δὲ προτιμώτερον ἀντὶ νὰ ἐμπιστεύσῃτε τὰ τέκνα σας, ὡς πράττουσιν πλεῖ-

σται ἐξ ὑμῶν, εἰς πρόσωπα ἀγνώστου προελεύσεως καὶ ἀμφιβόλου διαγωγῆς, μὴ δυνάμενα δέ, ὡς εἰκός, ν' ἀναπτύξωσιν ἐν ταῖς τρυφεραῖς καρδίαις αὐτῶν τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα, τὰς ὑψηλὰς ἀρχάς, τὰς ἐπιζήλους ἀρετάς, ἅς μόνον καλοὶ γονεῖς δύνανται νὰ ἐμπνεύσωσι αὐτοῖς καὶ αἵτινες δέον νὰ κοσμῶσι τοὺς καλοὺς πολίτας νὰ φροντίζητε σεῖς περὶ τῆς ἀνατροφῆς των; Ἄντι νὰ ἀφίνησθε νὰ παρασύρησθε ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ νὰ διαπρέψητε καὶ νὰ διεγείρητε τὸν θαυμασμὸν ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν διὰ τῆς πρὸς τοὺς συρμούς ἀκαθέκτου ῥοπῆς, ἀντὶ νὰ καταναλίσκητε τὸν χρόνον εἰς ἐπισκέψεις καὶ διασκεδάσεις καὶ εἰς πολιτικὰς φαντασιοσκοπίας, ἐκτρεπόμεναι οὕτω τῆς εὐθείας ὁδοῦ καὶ δίδουσαι εἰς τὰ τέκνα χειρίστον παράδειγμα, προετοιμάζουσαι δὲ κακοὺς πολίτας, οἱ ὅποιοι θέλουν μεταφέρει καὶ ἐφαρμῶσει ἐν τῷ δημοσίῳ βίῳ τὰς ἀρχάς ἅς εἶδον τυχὸν ἐν τῷ οἴκῳ τῶν γονέων των, ἀντὶ νὰ ἐκτρέπησθε τοῦ φυσικοῦ σας προορισμοῦ, διατηρήσατε ἐν τῇ οἰκογενεῖᾳ τὴν ἀγνότητα, τὴν ἱερότητα καὶ τὴν ἀκεραϊότητα αὐτῆς, ἐπιδοθῆτε καὶ ἐνσκύψατε εἰς τὰ τοῦ οἴκου καὶ τὴν μόρφωσιν τῶν τέκνων, ἐμπνεύσατε αὐτοῖς εὐγένειαν χαρακτηῆρος, ἱερότητα αἰσθημάτων, ἀγνότητα καρδίας, θέλετε δὲ οὕτω παράσχει εἰς τὸ κράτος σπουδαίαν ὑπηρεσίαν, διότι ἐκ τῆς οἰκογενείας ὡς μονάδος τῆς κοινωνίας πηγάζει ἡ ἀληθὴς μορφή καὶ τὸ ἰδανικὸν τοῦ κράτους. Λάβετε ὑπ' ὄψιν σας τὸ παράδειγμα τῆς Ῥώμης, ἧς ἡ παρακμὴ καὶ ἀνατροπὴ προῆλθεν ἐκ τῆς ἀνατροφῆς καὶ καταστροφῆς τῆς οἰκογενείας. Ἄς ἐξαλειφθῇ λοιπὸν ἐκ τῆς διανοίας σας ἡ θελκτικὴ τῆς εὐδαιμονίας εἰκὼν, ἣν φαντάζεσθε ὅτι θέλει ἀπολαύσει ἡ γυνή, ὅταν ἀποκτήσῃ πολιτικὰ δικαιώματα ἴσα πρὸς τὸν ἄνδρα, διότι ἐπέισθητε ἤδη ἐλπίζω ἐκ τῶν λόγων μου ὅτι ἦτον αὕτη ὄνειρον ἢ θεατρικὴ θαυματοποιΐα!

Ἀθήνησι 28ῃ Αὐγούστου 1890.

ΘΘΩΝ ΦΩΣΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

Σημ. Σ. Π. Στοᾶς. Σχετικῶς πρὸς τὸ κοινωνικώτατον ἄρθρον τοῦ κ. ᾽Οθωνος Φωστηροπούλου παρέχουσαν καὶ τὴν ἀκόλουθον ἀνακοίνωσιν ἄνδρὸς ἐν Ἀμερικῇ διαμένοντος, ἱκανῶς ἐνισχύουσιν τὰς ἰδέας Ἐκείνης.

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΕΡΔΙΖΟΥΣΙ ΕΚΛΟΓΑΣ

Ἐξ Ἀμερικῆς Περίεργα

Πρὸ πολλοῦ χρόνου ἐδόθη εἰς τὰς γυναῖκας τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τὸ δικαίωμα τοῦ ψηφοφορεῖν, πάντοτε δὲ ἐλάμβανον μέρος εἰς τὰς ἐκλογὰς δημάρχων,